Låt
LAHOLMS TIDNING
bli Din tidning
Prenumerera — Annonsera

LaholmsTidning

Annonsera effektivt
Annonsera i
LAHOLMS TIDNING

N:R. 93. ÅRG. 38 | Ansvarig utgivare: R. Bengtsson | ONSDAGEN DEN 23 APRIL 1969 | Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm | Lösnummer 40 öre

Disponent Carl Malmström, Linköping, sittande, instruerade de tolv deltagarna i virkesmätningskursen i virkesmätning efter aktuella principer.

Virkesmätare på tredagarskurs med Skogaby Trä som arbetsplats

I dag på middagen vid en kopp kaffe hos disponent Sune Örjansson på Skogaby Trä avslutas en virkesmästarekurs, som inleddes på måndagen i Statens hantverksinstituts regi. Kursledare är disponent Carl Malmström, Linköping, och totalt har man tolv deltagare.

I går, när LT var på besök, satt disponent Malmström så bekvämt man nu kan sitta på en brädhög, och lät sina adepter praktiskt få följa med hur man mäter sågat virke. Varje deltagare förde protokoll, som sedan skulle läggas till grund för bedömning.

— Deltagarna kommer från Göteborg i norr och Skåne i söder, berättade disponent Malmström, och samtliga har anknytning till trävarubranschen, antingen som anställda vid sågverk eller trävarukontor.

Syftet med kursen är att deltagarna skall lära sig aktuella regler för virkesmätning och efter de praktiska lektioner kommer onsdagen att helt ägnas åt teori innan man, som nämnts, avslutar med en kopp kaffe vid middagstid i dag.

En RK-kväll i Växtorp med gott humör - och vackra kvinnor!

Gott humör och vackra kvinnor: så talar rubriken angående tisdagens aftonträff i Växtorp. Och den talar sant. Det goda humöret och den fina stämningen är en självklarhet på träffarna med Växtorp-Hasslövs Röda korskrets, och för den kvinnliga fägringen svarade en septett mannekänger som gjorde ett bejublat framträdande.

De visade upp det allra senaste i klädväg från Frummerins Eftr. i Laholm och en rikhaltig hattkollektion från Märta Frummerins i Laholm — allt var mycket anslående och uppskattat.

Mannekänguppvisningar har alltjämt sin givna plats i kvinnans — och inte minst mannens — hjärta!

120 personer fanns på plats i Växtorps bygdegård när kretsens ordförande, fru Marianne Bachman, hälsade välkommen. Utöver mannekänguppvisning stod bingo, lotteriförsäljning och kaffeservering på kvällens välkomponerade och variationsrika program.

Fru Astrid Fritzon presenterar en av de paranta mannekängerna.

Stenregn över Båstadsfastigheter 1966 tre timmar inför rätten nu

I juli månad 1966 hade Båstads makadamfabrik övergått till ett nytt skjutsystem, som framför allt skulle innebära, att man slapp spränga mer än en gång i månaden. Premiären gick fint och de två andra gångerna också men den fjärde, som inträffade den 19 oktober samma år, klickade två av de tio laddningarna. Men både chefen för anläggningen som sprängarbasen, båda med lång erfarenhet av sprängning i berg, bedömde situationen så, att man efter cirka trekvarts väntan lät de kvarstående laddningarna krevera också.

Det gick inte riktigt som väntat. Lossprängd sten — en del med dimensioner upp till 4,5 kilo — vräktes över grannskapet och inte mindre än åtta fastigheter i Karup och Båstad fick mer eller mindre skador, vilka i en del fall inskränkte sig till sten på gräsmattorna och ett fall till en krossad glasruta.

Två och ett halvt år efter skulle Södra Hallands häradsrätts domsaga ta ställning till eventuell brottslighet, och det skedde i går med tingssekreterare Ulf Hellners som ordförande och med assistent Sven-Åke Tilly som åklagare. Svarandena biträddes av advokat Nils Widding, Malmö, och som vittne hade inkallats ingenjör Harald Widerberg vid arbetsmarknadsskyddet i egenskap av sprängämnesexpert.

Åklagaren rubricerade åtalet som allmänfarlig vårdslöshet i fallet med sprängningen och brott mot säkerhetsföreskrifterna ifråga om förvaring av evplosiv vara i det andra. Svarandena vitsordade själva sakförhållandet men bestred vårdslöshet men erkände åtal nummer två, även om man ville framhålla att kuren, där sprängämnena förvarades, godkänts för samma ändamål i Malmöhus län, varifrån den flyttats till Karup och Hallands län.

Åklagaren ville i första hand understryka, att man från företagets sida inte vidtagit de skyddsåtgärder, som erfordras, vartill man använt sig av en tändningsapparatur, som var underdimensionerad och endast avsedd för maximalt fem laddningar i stöten mot dubbelt så många som nu, vilket stred mot arbetarskyddets anvisningar.

Sakframställningen klarlade, att man borrat sammanlagt elva hål men laddade tio. När sedan sprängskottet gått upptäckte sprängarbasen, att två borrhål med tillsammans 185 kilo sprängämne i form av extra dynamit

(Forts. på sid. 3)

Änglavakt vid Lerliden

Bilen lade sig till rätta på taket efter den vådliga färden, som slutade i Lagagårdens trädgård.

Turen stod på skrothandlare Olle Pålssons, Lilla Tjärby, sida när han omkring kl. 18.15 på tisdagen var inblandad i ett vådligt biläventyr vid Lerliden norr om Laholm.

Pålsson färdades från Lilla Tjärby mot Laholm och låg sist i en kö på tre, fyra fordon. Just som Pålsson ämnade företa en omkörning observerade han att den framförvarande bilen skulle svänga in till vänster vid Lagagården.

Bilarna törnade emot varandra, och Pålssons bil rullade nerför slänten till trädgården utanför Lagagården, snurrade runt ett varv och hamnade på taket. Fordonet demolerades (också den andra bilen belades med körförbud) och man befarade det värsta.

Men, som sagt, Änglavakten fanns denna afton vid Lerliden, och Olle Pålsson klarade sig praktiskt taget oskadd från äventyret.

Hökidrotten vilar inte . . .

★ Trycket på hallandsdomarna minskar i år genom ett fint initiativ som t. ex. ger de hårt belastade medlemmarna i Laholms domareklubb bättre andrum.

★ Målvaktsbristen är stor men annars är det bara uppåt bland LFK-knattarna inför dagens start i ungdomens stora fotbollstävling i Laholm.

★ En junior (Mats Bengtsson) och en beprövad kämpe (Ingemar Persson) skall göra upp om mästerskapstiteln i Laholms badmintonklubbs herrsingel-KM.

Se sporten!

Hemsparande populärt bland Knäreds - borna

Knäreds sparbank har nu lagt fram årsredogörelsen för 1968, varav framgår att banken ytterligare konsoluderat sin starka ställning i bygden. Insättarnas tillgodohavande har ökat med 1.229.634 kronor och uppgick vid årsskiftet till 9.329.710 kronor. Under året har 178 nya insättarkonton tillkommit medan 82 avslutats.

Hemsparbösserörelsen omfattas av stort intresse inom bankens verksamhetsområde och i 348 poster har inte mindre än 13.835 kronor satts in.

Även utlåningen har ökat under året med sammanlagt 739.267 kronor med en slutsumma vid årets slut på 8.104.442 kronor. Däri ingår bl. a. kommunlån på 2.140.610 kronor, lån i fastigheter med 4.415.229 och lån i jordbruksfastigheter med 547.170 kronor.

Verksamhetens vinst under 1968 uppgår till 15.425 kronor, vilket enligt styrelsens förslag skall överföras till reservfonden, som därmed uppgår till 208.309 kronor.

I tur att avgå av huvudmännen är hrr John Petersson, Olle Persson och Verner Henriksson, valda av huvudmännen, samt hrr Alvar Andersson, Karl Nilsson och Arvid Vångendal utsedda av kommunalfullmäktige och i tur att avgå ur styrelsen hrr John Petersson och Folke Auselius.

27 påringningar är 26 för många

Visst är det behjärtansvärt och på alla vis lovvärt att majblommor säljs och man klagar inte på skolbarnens nit. Men det är bara det att den kan bli alltför påtaglig ibland.

I går inkom åtskilliga klagomål från folk som "plågades" av ända upp till 27 påringningar med förfrågan om majblommeköp! Det blir onekligen för mycket av det goda.

Genom LT vill därför de ansvariga uppmana — och här kan gärna lärarna göra en insats — att försäljarna skall hålla sig strikt inom sina distrikt så att det inte blir en inflammerad stämning bland folk i Laholm och annorstädes.

Sälj gärna majblommor — men organisera er! En påringning per dörr räcker.

Köp korvar, köp korvar . . .

. . . med senap och bröd, hette en travestering på en visa från den tiden det begav sig. Den korvsugne har som bekant inte varit alldeles chanslös att stilla sin hunger tidigare i Laholm, men kraven inte minst på hygien stiger och för att det skulle bli som det skall vara, beslöt som bekant staden att bygga en korvkiosk med Rådhuset som granne. Arbetet överläts till Bengtssons Bygg, som sedan tjälen försvunnit nu kunnat sätta igång på allvar. Om någon månad är alltså torghandelsepoken ett minne blott och vi får gå runt hörnet istället. Så här ser det ut på byggnadsplatsen just nu!

Födde

En SON

Britt-Marie o. Nils Granstrand
f. Larsson.

Kungsbacka BB den 22/4 1969.

Dödsfall

Vår kära faster

Karolina Johansson

f. 1/1 1875

har i dag stilla insomnat.

Laholm den 22/4 1969.

Gösta och Astrid
Rune och Gullan

Jordfästningen äger rum i Laholms gravkapell tisdagen den 29/4 kl. 14.00 där samling sker. Efter gravsättningen inbjudes till kaffe i Parkgården.

Meddelas endast på detta sätt.

En krans eller en bukett

är en vacker hedersbevisning för att vörda minnet av en anförvant eller god vän.

Flora Blomsterhandel

ombesörjer det.

Yrkesskicklig personal är Er garanti.

Tel. 0430/101 14

Bröd. Svenssons Begravningsbyrå

Laholm

allt för begravningar och eldbegängelser ombesörjes. Egen likbil tillhandahålles.

Gamlebytorg 5
Tel. 107 03 Laholm och 230 68 Vallberga

Sigfr. Carlssons Begravningsbyrå

KISTOR MED TILLBEHÖR
Ombesörjes allt
LIKBIL
Tel. 500 36 — Knäred

När det gäller

SORG-KLÄDER

har vi stor sortering

Vänd Eder med förtroende till oss

Vi hjälper Er på bästa sätt

Välkommen in

Frummerins Eftr.

Tel. 0430/100 44 LAHOLM

Laholms Tidning

Dagligt organ för Laholm och södra Halland samt Markaryd och Båstad med omgivningar.

Expedition (annonser, prenumeration):
116 50

Annonschef:
Eric Nilsson
Bost. 108 54

Kassa, bokföring tel. 112 41

Kamrer Sven Lindqvist
Bost. 119 95

Expeditionen öppen:
Vardagar 8.00—17.00
Lördagar 8.00—12.00

Redaktionen tel. 103 00

Chefred. pers. 111 11

Öppen:
måndag—fredag kl. 8.00—23.00
lördag 9.00—12.00
söndag kl. 12.00—23.00

Chefred. Lage Bengtsson
Bost. 117 81

Red. Ingemar Henningsson
Bost. 103 01

Red. Björn Hellberg
Bost. 100 55

Postgiro, annonser 17 57 59
Postgiro prenumeration 17 90 86

All ev. uppvaktning

på årsdagen undanbedes. Gäller även släkten.

Åke Bengtsson, Hishult.

Landstingets protokoll

Protokollet vid Hallands läns landstings möte den 14—15 april 1969 har justerats den 21 april 1969.

Tillkännagivande om protokollsjusteringen har anslagits på landstingskommunens anslagstavla samma dag.

Protokollet finnes tillgängligt på landstingets kansli, Laholmsvägen 72, Halmstad.

Landstingets sekreterare.

Knäreds Sparbanks

huvudmän kallas till årssammanträde på Hotell Freden fredagen den 9 maj kl. 19. För behandling av i 9:e § Sparbankens reglemente föreskrivna ärenden samt styrelsens förslag till nytt reglemente.

Styrelsen.

Lediga platser

Sjukvårdsbiträden

Vid Hallands läns landstingskommuns vårdhem i Åled, Älvdalen, ledigförklaras två tjänster som sjukvårdsbiträden att tillträdas under maj månad 1969. Lön enligt lönegrad KA 9, med befordringsgång från löneklass 4, (lägst 1.115 och högst 1.735 kronor per månad). Framställning om tillgodoräknande av tidigare tjänstgöring i och för löneklassuppflyttning skall göras i ansökan till respektive tjänst.

Sökande bör ha genomgått av landsting anordnad grundutbildning för vårdbiträden. Praktisk erfarenhet från ifrågavarande verksamhet är särskilt meriterande.

Närmare upplysningar om tjänsterna kan erhållas per tel. 035/390 46, föreståndare Sven Erhardsson.

Ansökan, jämte meritförteckning och betygsavskrifter skall vara omsorgsstyrelsen, landstingets kansli, box 4029, 300 04 Halmstad 4, tillhanda senast den 7 maj 1969.

Till salu

OBS. Tillfälle

Volvo T 33 med frontlastare, lyft och kraftuttag, i bra skick, säljes billigt.

Tel. 0430/311 25.

Enfamiljsvillor

10 km. från Halmstad, 1 1/2 plans byggd 1926, moderniserad 1963, c:a 120 m² bostadsyta inneh. 4 rum, kök, badrum, oljeeldning, tvättmaskin. Tomt om 1.346 m². Kommunalt v. o. a. Avskilt läge i samhälle. Tillträde efter önskan.

Röinge, 4 rum, kök samt vindsrum, c:a 75 m². Badrum, vc. Tillträde i vår. Pris 45.000:—.

Harplinge c:a 3 km. från samhället. 1 1/2 plan, 3 rum, kök och veranda. Stor tomt. 2 ek. byggnader på tomten. Mycket trevligt läge med vacker utsikt. Lämpat för åretrunt- eller fritidsbostad.

LANTGÅRDSBYGGNADER

och torp i såväl skogs- som slättbygd finnes anmälda till försäljning. Priser 30—70.000:—.

HALLANDS FASTIGHETSFÖRMEDLING AB
Telefon 035/119260 Halmstad
Kungsgat. 12 Bostadstel. Auktioner 122012 Förmedl. 0430/20030
Avd.kontor Laholm, Varberg Falkenberg Kungsbacka

Önskas hyra

Stugägare

För sommarsemestern söker vi stugor o. lägenh. vid kusten lediga för längre eller kortare tider (dock ej kortare tid än 14 dagar). Ni erhåller kontrakt och förskottshyra. Ring eller skriv till

Jönköpings Förmedlingsbyrå
Box 2014, 561 02 Huskvarna
Tel. 036/14 03 01, 14 03 02, 14 03 90

Önskas köpa

BETESDJUR

köpes varje vecka.

F:a ALVAR NILSSONS Eftr.
Hishult. Tel. 0430/400 23

LAHOLMS MANSKÖR 40 ÅR

JUBILEUMSKONSERT

i Yrkesskolan fredagen den 25 april kl. 19.

Dirigent: Karl Eve Kjellquist. Vid flygeln: Margareta Christensson.

Biljetter vid entrén.

MESTOCKA

Gåvoauktion

i Mestocka bygdegård fredagen den 25 april kl. 18.30.

Kommunister Arne Wikrén, Halmstad inleder. Kaffeservering, lotterier, m. m. Gåvor mottagas tacksamt. Välkomna.

Mestocka kyrkliga arbetskrets.

VALBORGSMÄSS Vårnattmiddag med början kl. 20 DANS efter 2 orkestrar till 02. Menu: Bousché m. smörstuvade champinjoner, Gravad lax m. hovmästarsås, Vårkyckling m. endivesallad o. färsk potatis m. gräddsås, Jordgubbar m. glass o. grädde. "Champagne" 1/2 fl per kuvert. Pris 50:— per person.

1:sta MAJ Stora vårlunchen med alla vårens primörer serveras fr. kl. 12. Underhålln-musik. DANS i Vinterträdgården fr. kl. 14. Pris 17:—.

FÖR ER SOM VILL BADA O. ÅKA SKRIDSKO — Swimmingpool och isbana öppna dagligen fr. kl. 8. Ingår i priset!

Hemmeslövs Herrgårdspensionat

BÅSTAD. Beställn-tel. 0431/700 32, 0430/243 60

— Begär vårt jippoprogram för säsongen —

Knäreds Toppbingo

i Knäreds Bygdegård torsd. den 24 april kl. 19.30.

12 st. TRIPPEL — SIDOVINSTER

Bland vinsterna märks, specerikorgar, 1/4 grisar, köttlådor, massor av valfria vinster, middagsbrickor, kotlettbrickor, delikatessbrickor, varupåsar, kycklingar m. m.

Chansbingo nr. 4 och 8: presentkort på 200:— vid 51 drag eller därunder

Chansbingo nr. 12: valfritt, minicykel, transistorradio, skivspelare, hammock eller filmkamera.

Kvällens extrapris erhåller den som har bingo på minst rop på 1 rad.

KAFFESERVERING — UNDERHÅLLNING

Välkomna till BINGON med de överraskande fina vinsterna.

Knäreds IK — Markaryds IF

4 dagar ledigt?

Oj! Berlin!

Så billigt får ni en fyradagarstur från Trelleborg till Berlin. Färja Trelleborg—Sassnitz, 2 klass tåg till Berlin, rum och frukost. 25 % rabatt på anslutningsresan med tåg till Trelleborg. Kom in eller ring till

från **190:-**

SJ Resebyrå

60 resebyråer över hela landet

Halmstad: Kyrkog. 3 035/11 92 90
Storg. 6, 035/11 92 95

VID BEHOV AV

GRAVVÅRDAR

anlita stenhuggeriet i Laholm — utan fördyrande mellanhänder — 34 års yrkeserfarenhet borgar för ett fullgott arbete.

OLLE LARSSON

Tel. 105 40 Möllaregatan 3 Tel. 105 40

HOOVER Automatic 91. Programstyrd säkerhet.

16 helautomatiska program.

Extra vårpresent

Hoover Ångstrykjärn medföljer som extrapresent vid köp av Hoover tvättmaskiner Automatic 91 och 90 t.o.m. 15 juni 1969.

GRÄNSBYGDENS KÖPCENTRUM

Råstorp, Markaryd. Tel. 0433/140 42.

JÄRNSKROT

koppar, mässing, zink, aluminium, bly och rostfritt skrot, kasserade bilbatterier, bildäck, tomfat, kreatursben och textilavfall köpes till högsta gällande priser.

VATTENTUNNOR (1:ma vinfat), tomsäckar, räls, balkar, rör, 1:ma U-järn till stallinredning, stängseltråd (pris 30 öre/kg.), smidbart järn samt nya hästskor och söm (Mustads och Häflas kända fabrikat) samt beg bra cykelställ av järn, till salu kolossalt billigt.

S. ARONSSON, SKROTAFFÄR
Hamnupplaget som förut
Halmstad Tel. Växel 11 81 40

Sänd Din gåva

till Frälsningsarméns sociala hjälpverksamhet
Box 5090, 102 42 Stockholm
POSTGIRO 900 480

HISHULT

Pensionärer som önskar bevista Lagalund under någon av följande tider: 12/5—22/5, 20/9—30/9, 3/10—13/10 ombedes taga kontakt pr tel. 400 20 före den 28/4.

Rödakorskretsen.

HISHULT

Inskrivning av nybörjare äger rum måndagen den 28 april kl. 13.30 i kommunens skolor.

Skolstyrelsen.

Sätt in pengarna i LAHOLMS SPARBANK

6½ % på 12 mån. räkning
6¼ % på 6 mån. räkning
5¾ på vanlig sparräkning

Bankfack — Servicebox

LAHOLM

Konsumentprisindex

för mars har av SCB (statistiska Centralbyrån) beräknats till 219 (1949=100) mot 218 för februari. Indextalet för mars 1968 var 215. Beräknat på indextal med två decimaler har index stigit med 0,2 procent från februari till mars.

Sedan februari i år har index gått upp med 1,4 procent för bostad och med 0,9 procent för kläder och skor. För bränsle och lyse har index gått ned med 1,1 procent. För övriga huvudgrupper är indexändringarna obetydliga.

Bland de prisförändringar mellan februari och mars som noterats för enskilda varor och tjänster är höjningar för egnahem (räntehöjning), ett stort antal konfektionsvaror samt postavgifter.

Prissänkningar har noterats för bl. a. kött, fläsk samt eldningsolja nr 1. Basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring har för maj beräknats till oförändrat 5.800 kr.

Rikspolisstyret prickades av JO

Rikspolisstyrelsens förfarande var felaktigt när den i förtid skilde en kriminalkommissarie från sin tjänst utan att denne själv fått yttra sig över utredningen, konstaterar ställföreträdande JO Gustaf Petrén.

Bristerna i den genomförda utredningen var enligt JO allvarliga. Rikspolisstyrelsen har också förklarat att vederbörande i liknande fall framdeles skall få ta del av utredningen innan man fattar beslut.

Själva sakfrågan har redan avgjorts av regeringsrätten, som undanröjt beslutet om kommissariens entledigande.

Skattesmäll för Broström

Skeppsredare Dan-Axel Broström får inte dra av 118 358 kr för periodiskt understöd till f. d. hustrun Annabella i sin taxering år 1967, enligt ett beslut av kammarrätten.

Kammarrätten undanröjde därmed prövningsnämndens beslut och fastställde de av taxeringsnämnden fastställda taxeringarna.

Beloppet avsåg periodiskt understöd för tider före parets hemskillnadsdom. Skeppsredaren hävdade emellertid att paret separerat redan före domen och att utbetalningarna till hustrun sedan 1965 haft karaktären av periodiskt understöd.

Detta ansåg emellertid kammarrätten inte vara bevisat och fastställde att skeppsredaren inte var berättigad till avdraget.

Färre interner på anstalterna

Fångvårdsanstalterna hade den 1 april 5 381 intagna, vilket innebär en minskning med 228 intagna sedan den 1 mars. Beläggningen på de öppna anstalterna hade under månaden sjunkit från 95,0 till 90,3 procent, medan den på de slutna anstalterna hade ökat från 98,4 till 98,6 procent.

Fjorton anstalter hade överbeläggning. Fast markant var överbeläggningen på Långholmen, som hade 506 intagna varav 15 kvinnor men endast 449 tillgängliga platser.

Under första kvartalet beviljades 3 433 permissioner, 1 773 vid slutna och 1 660 vid öppna anstalter. Sju procent av permittenterna uteblev efter permission, medan 6,0 procent misskötte den på annat sätt. 39 intagna avvek från slutna och 68 från öppna anstalter.

Massan går upp i pris

Avsättningsläget för papperscellulosa har fortsatt att utvecklas tillfredsställande, och i Sverige liksom i övriga nordiska producentländer är sedan ett par veckor första halvårets produktion placerad, enligt svenska cellulosa pappersbruksföreningen. De nordiska tillverkarna har ansett det riktigt att redan nu klargöra sina prisintentioner för andra halvåret av papperscellulosa på den europeiska marknaden.

De nya priserna innebär för den dominerande kvaliteten, blekt sulfatmassa av barrved, en höjning med 35 kr per ton och samma höjning genomförs för oblekt sulfat och sulfitmassa. För blekt sulfitcellulosa liksom för blekt lövvedscellulosa är prishöjningen 45 kr per ton.

Besluten om dessa prishöjningar innebär att för blekt cellulosa prisnivån närmar sig men alltjämt inte fullt uppnår det läge som rådde 1965, innan det av överkapacitet och konjunkturförsvagning förorsakade stora prisfallet började inträda.

Fritidsfisket på väg enas

Sveriges Allmänna Fiskevårdsförbund beslutade vid årsstämma i Tranås att för sin del godkänna en sammanslagning med de två andra stora förbunden, Fiskefrämjandet och Svenska Sportfiskarförbundet, till en enda stor riksorganisation, Sveriges Fritidsfiskares Riksförbund.

Inom kort väntas också Fiskefrämjandet och Sportfiskarförbundet ge klartecken till en fusion mellan de tre fiskeriförbunden. Man räknar därmed att få större tyngd i exempelvis förhandlingarna med myndigheterna och att bättre kunna tillgodose önskemålen inom fritidsfisket samt i olika miljövårdssammanhang.

Som ordförande i det nya förbundet ämnar man föreslå f. riksdagsman Gunnar Ericsson, Vimmerby. Medlemsantalet blir i starten omkring 60.000.

Studieförbundet Vuxenskolan

har ökat sin verksamhet med 47,8 procent, enligt de preliminära slutrapportsiffror, som nu redovisas. Slutsiffran för arbetsåret 1967/68 blev 15.763 studiecirklar och antalet redovisade slutrapporter för innevarande verksamhetsperiod är 23.295, dvs. en ökning med 7.532 studiecirklar. Ökningen är jämnt fördelad över hela landet och av de 24 distrikten har i år 8 uppnått och överskridit 1.000 cirklar. I fjol var motsvarande siffra 1 distrikt. Största distriktet är nu som tidigare Skåne med 3.291 cirklar, följt av Västsverige och Västerbotten. Största procentuella ökningen visar Södra Kalmardistriktet, som ökat med 107 procent.

Rikslarm — dataälderns budkavle

Rikslarm är ett viktigt polisiärt meddelande som numera sprids ut över landet med datamaskinens hastighet, framgår det av en artikel i aprilnumret av tidskriften Svensk Polis. Med hjälp av en kommunikationsdatamaskin sänder man idag ut rikslarm till 230 telexenheter runt om i landet på mindre än 25 minuter. Tidigare fick man med hjälp av televerket ringa upp alla sambandscentraler — en i varje län — som gjorde sina telexapparater klara för mottagning. Sedan fick dessa sambandscentraler distribuera rikslarmet vidare inom länet enligt vissa speciella länslarmplaner. Nu går det alltså fortare — datamaskinen sköter hela proceduren: ringer upp alla 230 telexenheterna, kontrollerar att man kommit rätt, sänder meddelandet, kontrollerar att meddelandet mottagits. Det enda man manuellt behöver göra att mata in själva meddelandet i datamaskinen.

PÅ BIO

Knäreds bio

visar i kväll "Komedi i Hägerskog" med Anita Björk, Ulf Brunnberg, Tor Isedal, Erik Hell, John Elfström m. fl.

Bridge

Laholms bridgeklubb

spelade på måndagen en partävling vilken gav följande resultat. 1) Andreas Lange/Harry Stane 134, 2) Gunnar Andersson/Kurt Nilsson 125, 3) Inga och Allan Johansson 124, 4) Sven Å. Johnson/Bertil Johnson 120, 5) Erland Ekman/Sixten Nilsson 111. Medel var 108.

Familjenyheter

DÖDSFALL

Sva Johansson, i en ålder av 68 år avled i söndags fru Sva Johansson, maka till trävaruhandlare Carl Johansson, Ulvaryd, Markaryd. Den bortgångna var född i Yxenhult. I unga år hade hon anställningar som hembiträde och kokerska bl. a. i Helsingborg. I samband med äktenskap 1925 flyttade hon till Ulvaryd, Markaryd där hon alltsedan dess varit bosatt. Närmast sörjande är make och fyra barn, Börje, ingenjör, Malmö, Asta gift med lantbrukare Svante Martinsson, Kristianstad, Vera, småskollärare och maka till fanjunkare Herbert Lindgren, Tyringe samt Karin, kontorist och gift med ingenjör Rune Jansson, Mörrum. I sorgen deltager dessutom barnbarn, övrig släkt och många vänner.

Augusta Jönsson. I en ålder av 73 år avled i lördags fröken Augusta Jönsson, Markaryd. Den bortgångna var född i Urshult. I unga år hade hon anställningar inom jordbruk och som hemhjälp. Hon kom till Markaryd för ett 30-tal år sedan och har arbetat som hembiträde och som hjälp i hemmen. Närmast sörjande är syskon och syskonbarn.

BEGRAVNING

I Markaryds kyrka jordfästes i söndags stoftet efter fru Anet'e Björk, Göshult, Markaryd. Prästverande var hemmansägare Sigvard Karlsson, Högaholma och möbelsnickare Gunnar Jönsson, Markaryd. Under samlingen spelade kantor Maja Appelkvist Preludium av Söderholm. Akten inleddes med att fru Sara Palmer Johansson sjöng Jag har hört om en stad ovan molnen av Lydia Lithell varefter följde ps. 557: 1—3. Officianten komminister Uno Mårtensson höll griftetal och förrättade jordfästningen. Efter ps. 586: 1—2 följde begravningsmässan och därefter ps. 572. Akten avslöts med att fru Sara Palmer Johansson sjöng Härlighetens morgon av Dahlgren. Tal hölls inne i kyrkan av fru Alice Skoog, Markaryd, och hemmansägare Viktor Crona, Harpholma. Då kistan bars ut till graven spelade kantor Appelkvist Largetto av Thure Olsson. Vid graven talade Wilhelm Skoog, Södra Århult och Gunnar Björk, Hishult samt fru Cally Isaksson, Kornhult. Komminister Uno Mårtensson lyste frid över griften och frambar den närmast sörjandes tack för hedersbevisningen. Som avslutning sjöngs unisont Härlig är jorden.

Scouting

Laholms scoutkår

firar traditionsenligt S:t Georgsdagen med fest på Lagagården kl. 18.30, där scouterna själva står för programmet. Omkring kl. 20.30 lägerbål med scoutupptagning invid Lagastranden mitt emot kvarnen. Kvällen avslutas med fackeltåg företrätt av Växtorps blåsorkester och marschväg blir Bagareliden, Stortorget, Storgatan, Nybergslid och Flickscoutstugan.

CKF

Markaryds avdelning

har varit samlade till ordinarie månadsmöte hos fru Ellen Kristensson, Holma. Mötet var välbesökt och leddes av ordföranden fru Inga Karlsson, V. Haghult. Sammankomsten hade som motto CKF:s u-landshjälp Världen angår oss, en insamling som stöder CUF:s och Evangeliska Fosterlandsstiftelsens verksamhet i Backo, Etiopien, där man bl. a. driver en hushållsskola. För detta och andra intressanta saker redogjorde fru Majken Svensson, Gällareböke varefter man företog en insamling som lämnade gott resultat. En tävling i u-landsfrågor vanns av fru Lisa Jakobsson, Hulabäck med fru Brita Andersson, Köphult på andra plats. Nästa sammankomst blir hos fru Majken Svensson, Gällareböke. Efter förhandlingarna visade Edvin Wickström filmer från Markaryd.

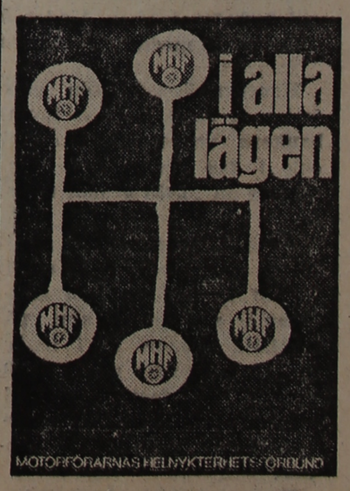

Bygdens siste sadelmakare

Sadelmakarna gjorde även marknadsresor för att avyttra sina produkter.

Maskinerna tar över mer och mer av mänskliga verksamheter. Seriepräglar föremål i tekniskt fulländade moment. Den skapande handen får allt mindre betydelse. Blir på sin höjd en tankemässigt styrd apparat, som förmedlar tankeimpulser till spakar och knappar.

Hantverket dör. Handaskickligheten försvinner. Och om några generationer blir de gamla fackyrkena blott sägen och saga i en etter värre industrialiserad epok. Detta kallas utveckling, och vi som står mitt uppe i en exploderande omdaningstid, har svårt att avgöra om det som sker berikar eller förslösar. Och medan vi grunnar över detta, far tidens vind fram i sugande snälltågsfart och förvandlar vårt nu och i dag till ett förr och igår.

Än finns det emellertid hantverkare kvar. Gamla, hedervärda kämpar för försvinnande sysselsättningar. Ofta har deras kunnighet hakat in i den nya tiden och gett rimlig bärgning åt utövaren samtidigt, som den betjänat en allmänhet i behov av föremål utanför fabrikstillverkningens strikta standardisering. Tecknaren och jag samtalade om detta en kväll och han föreslog att vi skulle besöka en av dessa sista utposter. "Sadelmakarn skulle du träffa", påstod han, "det är en yrkesman av den gamla stammen och dessutom är han en berättare, väl värd att lyssna till". Ja, det visste jag ju förut, att de verkligt goda förtäljarna i regel hörde hemma i hantverkarnas led. De hade kontakt med folk. En kontakt, som parades med fin iakttagareförmåga och frodig humor.

Bygdens sadelmakare är ingen barnunge precis. Sjuttioåtta år och dagligen verksam i sin gärning. Och tror man att en nutida sadelmakare jämt och samt donar med hästpakethållare, gör man ett bittert misstag. Häståldern har glidit över i traktor och bilålder. Seldon och remtyg hänger och möglar i lider och stallkammare, medan vår barndomstids talrika hästbestånd för längesedan förvandlats till medvurst. Sadelmakaren i nuet får kunna det mesta. Arbeta med tält och presenningar, läderföremål och skrivmaskinsöverdrag. Sylen och symaskinen är vanliga verktyg, och med dem och en smula fantasi och fingerfärdighet kan man komma långt. Naturligtvis mot en bakgrund av livslångt lärospån i yrkets utövning. Även i tapetseribranschen skall en sadelmakare vara hemma. En tapetsör är ju, som vi alla vet, inte en heminredare, som maskerar masonitväggarna med sköna våder. Utan en herre med kunskaper om hur man stoppar soffor och madrasser och hur man förser sittmöbler med passande tyg. I vår köp- och slängtid åker soffgrupperna ut utan omstoppning. Helst om grannen i lägenheten mitt emot förnyar sitt möblemang. Alltid skall man vara på alerten. Svepa sin svältfödda själ i överflödssamhällets prålighet. Sällan stoppas några möbler om. Så är det med den saken.

Sadelmakarn är hallänning. Född i Varberg. Han blir drömsk i ögonen, när vi samtalar om slätt och kust. Ljunghedar och vita segel. Vi förstår honom. Det är inte gott för en människa uppvuxen vid fria horisonter att förlikas med Sjuhäradsbygdens trånga ådalar och raggiga berg. Barndomsminnen berättar han. Om fiske, segling och jakt. Om julstormen 1902 då hans far med alla medel försökte hindra halmtaket att flyga till väders på den långa, röda hallandsgården. Taket klarades den gången. Men kom bort i alla fall. När ätrabanan drogs utanför husknuten, fick ägaren täcka om med papp. Järnvägsmyndigheterna tog inte på sitt ansvar att låta några eldfängda halmtak kanta vallarna vid deras bana. De dåtida ångloken spydde gnistor och glödpyrr likt framrusande vulkaner.

Vi dröjer oss kvar i sekelskiftets lilla idylliska västkuststad. Bland låga stadsgårdar med hägnande plank och skuggiga sekelträd däröver. Fästningens gigantiska kloss ruvar på sitt berg, härjad av tidens tand och hotfullt lyftande sina tomma bastioner över den flacka stranden. Och ibland varnas stadsborna för annalkande oväder med hissade stormtecken i galgen över västra fästningsvalvet. I hamnen trängs fiskeflottan och runt badhusen solsugna inlandsbor. Redan då ägde Varberg namn och rykte, som förstklassig rekreationsstad. Staden var i utveckling men bara några årtionden tidigare var det svårt att hålla isär var stad tröt och landsbygd började. Då hade stadsborna utmarker och tomtjordar utanför tullarna dit korna fördes på bete genom gatorna. Och när skymningen föll över trästadens sirliga snickarglädje, gick lykttändaren omkring och satte gult fotogenljus i gatlyktornas toppiga glashuvor.

Nittonhundrafem kom det en ny lärling i Varbergs sadelmakarverkstad. Alla skulle göra folk av lärlingen, och ofta kom extra städjobb som påbröd till tolvtimmarsdagen. Men kom det en automobil tuffande gatan fram, blev arbetsbänkarna tomma och alla anställda trängdes i ingångsflustret för att beskåda den nya tidens rullande underverk.

I början på tjugotalet bröt den nu utlärde hantverkaren upp från sin fädenestad. Även på andra håll kunde en sadelmakare få god utkomst. I en framåtgående tätort utmed järnvägen Borås—Varberg öppnade han och en broder en rörelse. Många minnen och händelser är naturligtvis förknippade med ett halvsekels yrkesutövning i en bygd. Man märker hur samhället långsamt förändras. Hur allt söker nya vägar och hur de gamla växer igen. Från ett verkstadsfönster har man god utblick, och ens arbete präglas av växlande konjunkturer och djupgående strukturförändringar. Generationerna skiftar. Nytt blir gammalt. Och kring en utvecklingsbygd trängs de forna näringarna undan.

Sadelmakarn gjorde även marknadsresor för att avyttra sina produkter. Främst till Skållared, den urgamla marknadsplatsen i Ålekulla socken i Marks härad. Här samlades västgötar och hallänningar till köpenskap. Hit drog hederliga yrkesmän, fala lurendrejare, spelmän, spåkäringar, tivolifolk och ärtkokargummor. Lommaflaskan var mest i var mans innerficka. Kreaturshandeln stod högt i kurs och sakkunniga odalmän besåg hästar och kor fram och bak under evinnerligt felsökande och prutande. Blod flöt även, när andan kom på men ärbart folk höll sig till nävkamp. Sadelmakarn gjorde bra affärer. Den som köpte nytt dragök, ville gärna ha en blank sele. Men när marknaden packade in i kvällningen, kom markägaren och tog hyra. Alltid i natura. Och ofta fick den, som utnyttjat handelsplatsen finna sig i att uppbördsmannen lät någon av sina familjemedlemmar välja bland varorna. Självfallet var det inga billiga prylar, som bytte ägare vid sådana tillfällen.

Från Skållared kryllade marknadsfirarna ut på Marks vingliga och krokiga vägar. Glada i hågen likt vårkråkor. Värmda inombords av samvaro, ärtsoppa och fickljumt brännvin. Men kanske man kånkade på något, som man absolut inte behövde. Eller hade en tattarhäst framför kärran, uppknarkad dagen till ära med flugekrudd (arsenik). Allt kunde hända en marknadsdag i Skållared. Och många hemska sanningar uppenbarade sig dagen efter, genomglödgade av baksmällans hemska huvudvärk. Men sadelmakarn satt trygg på sin åkares kärra och sorterade dagens händelser. Och seldonslådan tyngde inte längre på fjädringen.

Annars har det väl mest varit slitsam vardag. Det är väl i regel bara utomstående, som finner pittoreska yrken romantiska. Men ser man på sin verksamhet in ifrån sig själv, så är det ingalunda bara en grå, livlös väv utan färggladje och gyllene ränningar. Även om inte sadelmakarn själv har präglat den vändningen, så vågar jag lägga den i hans mun.

Vid min sida sitter tecknaren och skuggar för glatta livet. Skiftar ögonen mellan ritblocket och den livfulle berättaren. Formar ett porträtt av bygdens siste sadelmakare. Ett vänporträtt av en medmänniska, som är något mer än en representant för ett gravdömt yrke: En vital, bildformande återgivare av en epok, som vi med all vår rikedom, aldrig kan köpa tillbaka.

Text: Sture Andersson
Teckning: Gösta Svensson

Förtroliga stunder

"Skiljas eller inte?" Det är väl inte så lätt att skiljas efter nära tio års äktenskap. Ni är ju fäst vid er man. Och ni har två barn och ett trevligt hem. Ni tror att ni är frigid. Er man blir rasande, när ni inte vill ha samlag med honom. Men ni har inget nöje av det och är rädd för att bli gravid, ni vill inte ha fler barn. Det blir ofta gräl, er man säger att ni inte älskar honom längre. Men det gör ni, fast kanske på ett annat sätt än under den första förälskelsen. På vad sätt skulle det bli bättre för er om ni skiljer er? Då måste ni börja arbeta. Och barnen är ju ganska små än. Varför inte försöka på nytt? Tala ut med er man. Ni har ju aldrig sagt honom att ni inte får någon utlösning under samlagen. Många kvinnor som inte får det tror att de är frigida. När det bara skulle behövas att de talade ut med sin partner och prövade sig fram till gemensam tillfredsställelse. Spolera inte ert äktenskap bara för att ni skäms att säga hur det är. Riksförbundet för sexuell upplysning i Stockholm har givit ut flera böcker som ger viktiga informationer. Ni behöver inte vara generad för att skaffa er en bok i den här frågan, för det är inga porrböcker. Det är inte er mans fel att det har blivit så här. Ni har ju låtit honom tro att allt var som det skulle. I stället för att från början vara uppriktig mot honom. Börja om på nytt nu. Och ni behöver ju inte vara rädd för att bli gravid, när det finns pessar och p-piller.

Lullubelle

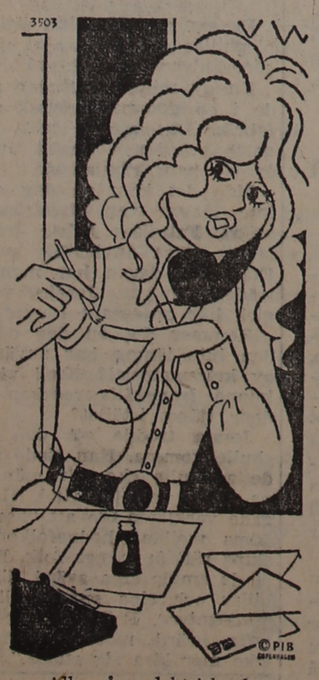

— Alla våra elektriska kontorsmaskiner har plötsligt strejkat, med undantag av telefonen gudskelov!

Ogräshatare.
Snöskottare.
Potatiskupare.
Nybyggare.
Latmaskar
och trädgårdsmyror.

Allihopa har glädje av Gilson jordfräs. Jordfräs, förresten. Gilson är mer än det. I sitt grundutförande är Gilson utrustad som jordfräs med variabel fräsbredd, det stora tillbehörsprogrammet gör det möjligt att skaffa precis dom grejor man har nytta av. Nybyggare och ogräshatare klarar sig fint med enbart fräsen, men det finns också skärknivar och harvar. För snöskottare finns det snöblad, bra också för nybyggare som planerar tomten. För potatiskuparen då? Kupningsplog!

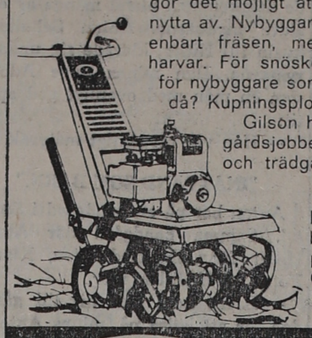

Gilson har massor av tillbehör som gör trädgårdsjobbet lätt och roligt. Både för latmaskar och trädgårdsmyror.

Gilson finns med växel fram — friläge — back i olika motorstyrkor, både snäckväxel- och kedjedriven i prislägen från 1220 kr. Ta en titt på Gilson!

Gilson

KONTAKTA
AB Th. L. Jönsons Järnhandel
LAHOLM Tel. 100 35, 102 15
VÅRT MOTTO: Bra varor — Rejäl service.

MARKARYDS-BYGDEN

Platsredaktör Sven B. Jönsson, Villagatan, tel. 101 50 Markaryd

VÅRSTÄDNING I MARKARYD

En stort upplagd Antiskräpkampanj pågår under innevarande vecka i Markaryds köping. Intresset är synnerligen stort och vid ett arbetsmöte där man drog upp riktlinjerna för den stora vårstädningen var över 50 personer representerande lika många företag, vägsamfälligheter och föreningar närvarande. Två organisationer som borde stått i ledningen för denna kampanj nämligen Hembygdsföreningen och Turisttrafikföreningen saknades av någon anledning men man hoppas att även dessa kommer med i arbetet.

Länets naturvårdsråd har tagit initiativet till arrangemanget och utsett en kommitté som har att behandla nedskräpningsfrågor. Denna kommitté har därför tagit kontakt med de olika kommunerna där man bildat Antiskräpkommittéer. I Markaryd, som faktiskt går före de övriga kommunerna i länet och satsar för fullt är det hälsovårdsnämnden som svarar för organisationen. Hälsovårdsnämndens ordf. fabrikör Olof Neljesjö omtalar för LT att intresset för denna uppsnyggningskampanj är mycket stort. Rikspappersskolan och Folkhögskolans elever har enhälligt slutit upp och med entusiasm förklarat att man är villiga att rensa stora områden från skräp. Även vägmyndigheterna och Statens Järnvägar har gått in för att rensa bort skräp under innevarande kampanjvecka. Naturligtvis är köpingen själv med i arbetet och då närmast parkförvaltningen. Soptippen kommer under Antiskräpveckan att hållas öppen alla dagar. Sopsäckar delas ut av hälsovårdsinspektör Sven Rask och i parkavdelningens kontor, beläget i källarvåningen i den byggnad där Försäkringskassan har sin expedition. Dit kan man även anmäla förekomsten av påträffade skrotbilar som sedan kommer att forslas bort genom köpingens försorg.

Man har byggt upp organisationen på så sätt att föreningar, organisationer och allmänheten i huvudsak kommer att städa naturskönа men nedskräpade områden och vägar som ej städas av vägsamfälligheter eller vägverket. Vägsamfälligheterna har tagit på sig att städa sina vägar och omgivningen kring vägarna. Man räknar med att omkring 400 personer på ett eller annat sätt skall deltaga i kampanjen och detta borgar för att köpingen i det närmaste kommer att bli fritt från skräp. Den största insatsen räknar man med skall ske på lördag då samlingen äger rum kl. 11—12 utanför Försäkringskassan. Sedan man avslutat kampanjen på lördag eftermiddag blir det ett stort kaffekalas i Högstadeskolans matsal. Köpingen står som inbjudare och svarar givetvis för kostnaderna. Beträffande transporter av skräpet som hopsamlas i pappersäckar så kommer köpingens lastbilar att svara för denna detalj.

Låt oss göra Markaryd rent från skräp och låt oss därefter se till att vi håller naturen ren även i fortsättningen. Den vackra natur som Markaryd begåvats med skall vara inbjudande för turisterna och inte minst för ortens egen befolkning.

Essji.

Markaryds Sparbank

Huvudmännen i Markaryds sparbank har varit samlade till extra huvudmannasammanträde för att besluta om antagandet av nytt reglemente för banken. Styrelsens ordförande nämndeman Georg Olsson, Råstorp hälsade välkommen och ledde förhandlingarna. Kamrer Ove Andersson redogjorde för den nya banklagen som trädde i kraft den 1 januari 1969. Den nya banklagen ger sparbankerna ytterligare möjligheter bl. a. växelrörelse och större frihet lämna blancokrediter m. m. Omändring av reglementet erfordras i första hand för att det dagliga arbetet på banken skall gå så smidigt som möjligt. Det av styrelsen uppgjorda förslaget till nytt reglemente antogs enhälligt av huvudmännen. Beslutet kommer att konfirmeras vid den ordinarie huvudmannastämman som hålles i början på februari månad.

Låghjulingar!

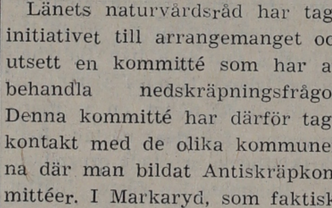

Behändiga med säker balans och automatväxel.
Moderna framtidscyklar från Fram King
Välkommen till
Cykel-Centrum
Storgatan 10. Tel. 102 85

Stenregn . . .

(Forts. fr. sid. 1)

inte gått. Tillsammans med sin chef — sprängarbasen har 30 års erfarenhet från samma arbetsplats och chefen grundlig utbildning i handhavandet av sprängämnen som officer — gjorde man ett överslag av läget och fann, att eftersom ledningarna till laddningarna var intakta kunde man släppa iväg även de återstående laddningarna.

Resultatet blev ett stenregn, som skickade stora stenbumlingar, i ett fall 320 meter från sprängplatsen. Några personskador uppstod inte och övriga men av det skedda var också obetydliga.

Svaranden bedömde i replik till åklagaren att ännu värre skador kunde uppstått, om man låtit laddningarna följa med övriga stenmassor till krossen, vilket kunde medfört, att hela anläggningen flugit i luften. Han bestred ovarsamhet, vilket även sprängarbasen gjorde.

Som vittne hördes som nämnts ingenjör Harald Widerberg, som dagen efter sprängningen varit på plats och tagit del av det skedda. Han hänvisade i stort till arbetarskyddets anvisningar och ansåg att skeendet kunnat eliminerats om man använt sig av fördämningar.

Han medgav emellertid, att händelser av detta slag inträffar då och då, trots försiktighetsåtgärder.

I sin slutplädering yrkade åklagaren på bötesstraff medan advokat Widding ansåg att ett frikännande var på sin plats.

Utslag i målet kommer om tre veckor eller den 13 maj.

Från tinget

I övrigt kan nämnas, att en person från Skottorp fick böta 400 kronor för vårdslös deklaration och lika mycket får en dam från Laholm erlägga för samma förseelse.

Bötesomvandling blev det för en person från Ålstorp, som nu fick 30 dagars fängelse med villkorligt anstånd. Trafikförseelse kostade en halmstadbo 20 dagsböter à 5 kronor medan det i ett fall av vårdslöshet i trafik och smitning, där en laholmare var inblandad, meddelas dom den 29 april.

vårhandla!
järnhandla!

En lax på 17,2 kilo.
En röding på 5,2.
En gädda på 17 kilo jämnt.
En torsk på 21.
Fråga oss om. Måste för ädelfisk gädda, torsk och abborre.

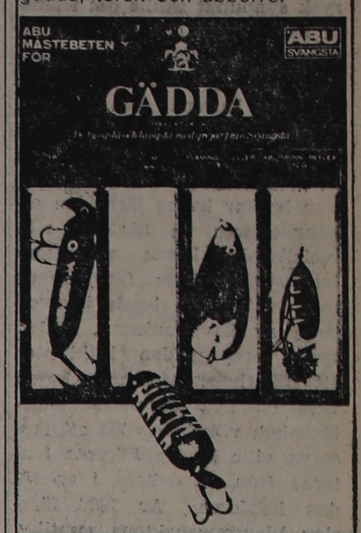

LÄS VÅR STORA VÅR-KATALOG

AB Th. L. Jönsons Järnhandel
LAHOLM. Tel. 100 35, 102 15

RAGNAR OLDBERG:

Fördomsfulla utredare förrådde pressfriheten

Förkämparna för en fri och mångsidig pressdebatt i Sverige har oskadliggjorts av en företagsam minoritet som regerats av fördomen att tredje statsmakten i landet enbart eller främst är dagspressen. Det hävdar redaktör Ragnar Oldberg i senaste numret av **Lantbruksförbundets idétidskrift Nya perspektiv.**

I två statliga utredningar om opinionsbildningens framtid i landet har man så gott som helt "trollat" bort fackpressen-idépressen, vars uppgift är just att bilda opinion, att sprida idéer.

Utredarna har, framhåller Oldberg, tagit för självklart just det de är satta att utreda, nämligen att dagspressen är viktigast för den fria opinionsbildningen. På detta har man grundat ett förslag om subventioner åt dagspressen.

Ett mera oekonomiskt sätt att stärka opinionsbildningen än att ensidigt ge subventioner åt dagspressen kan svårligen hittas, menar Oldberg.

Fördomarna om dagspressens opinionsbildande betydelse har även regerat första statsmakten, regeringen, menar Oldberg. Han riktar i tidskriften följande fråga till justitieminister Herman Kling, som står bakom direktiven till presstödsutredningarna:

FRÅGA TILL KLING

Vilka händelser och förändringar på tidningsmarknaden mellan 22 november 1963, då direktiven till första presstödsutredningen daterades, och den 25 maj 1967, datum för andra pressutredningens tillsättande, har kommit Er att frångå tanken att låta utreda den fråga som ursprungligen ansågs angelägnast, den om att stärka pressdebattens frihet?

Det står självfallet en regering fritt att ange direktiv för utredningar utan påstötning från riksdagen härom, men utredningsändamålet kan väl inte få trollas bort hur som helst, så att t. ex. den för en demokrati fundamentala frågan om samhällsdebattens frihet ställs i skuggan av en utredningsuppgift av mera intressebundet slag: om åtgärder att förbättra dagspressens ekonomi.

Skall det prompt utgå statsstöd till den fria opinionsbildningens stärkande, får ett sådant stöd största effekten om det placeras på kulturtidskrifterna, vilkas främsta uppgift är just jämt idéspridning.

För 1969—70 föreslår hr Palme 330 000 kr i stöd åt kulturtidskrifter. Om det beloppet tiodubblas, skulle svenska kulturtidskrifter kunna blomstra, idédebatten till fromma. Dessa 3,3 mkr är tiondelen av de 35 mkr som i statsverkspropositionen föreslår till årligt dagstidningsunderstöd.

Från pressfrihetens synpunkt vore det här ingen giltig invändning att kulturtidskrifterna har färre läsare än dagspfressen — det för tryckfriheten väsentliga är att många och skilda opinioner får en chans att komma till uttryck.

BEGREP?

Kerstin: — Den där dumma karl'n friade till mig i går. Han borde ha begripit, att jag skulle ge honom en korg.

Nelly: — Kanske han gjorde det.

INDIANER

Polisen stoppade en man i en bil som tydligt berörd av starka drycker kört mot enkelriktningen.

— Såg ni inte pilarna?

— Nä, inte schåg jag några pilar. Och uppschriktigt schagt, konstapeln så såg jag fanimej inga indianer heller.

LITE SVART

Unga fröken Elsa: — Det är så underbart Enar, när du säjer att vi skall segla ut i världsrymden på en månstråle och vara tillsammans en evighet, men jag har beställt tid hos damfrisörskan i morron.

Den kortaste vägen mellan att önska och att få går över ett sparlån i
Skånska Banken

Europeisk säkerhetskonferens

Ett favorittema hos den sovjetryska propaganda, som varit riktad mot utlandet, har varit krav på inkallande av en europeisk säkerhetskonferens. Från rysk synpunkt skulle det främsta syftet med en sådan konferens vara definitivt fastställande av de gränser mellan staterna i Europa som faktiskt kommit till stånd genom det andra världskriget. Vidare borde hela området öster om vad som brukar kallas järnridån erkännas som en för det s. k. socialistiska lägret gemensam intressesfär. Dess förbindelser med västvärlden borde kontrolleras av Sovjetunionen. I den ryska propagandan inskärptes att säkerhetskonferensen borde vara en helt europeisk angelägenhet, vilket betydde att ryssarna ville hindra Förenta Staterna från att deltaga i en sådan konferens. År 1966 föreslog Warszawapaktens samtliga medlemsstater att en säkerhetskonferens skulle inkallas. Tidpunkten bedömdes i Moskva som taktiskt lämplig. Frankrike hade lämnat Nato och de Gaulle reste på statsbesök till Sovjetunionen och Polen för att plädera för ett enat Europa "mellan Atlanten och Ural" som han uttryckte saken. De ryska ledarna tyckte sig se en chans att eliminera USA:s inflytande på den europeiska säkerhetsfrågorna.

Chansen försvann emellertid snabbt. De ryska ledarna föll på eget grepp. Deras visserligen relativt artiga avböjande av de Gaulles Europatanke bidrog snarare till att öka än att minska de västeuropeiska staternas intresse av att USA fortfarande skulle utöva ett väsentligt inflytande på europeisk politik. I år har Sovjetunionen åter låtit aktualisera planerna på en säkerhetskonferens för Europa. Vid de österuropeiska kommunistpartiernas möte i Budapest för någon tid sedan återupprepades förslaget från Warszawapakten av år 1966. Denna gång har man dragit konsekvenserna av misslyckandet för tre år sedan och erkänner att Förenta Staterna inte kan isoleras från Europas politiska och militära säkerhetsproblem. Från ryskt håll har antytts att de europeiska staterna själva får avgöra, om de vill inbjuda USA att delta i en säkerhetskonferens eller inte. Den bulgariske utrikesministern Bashev har kompletterat detta ställningstagande med att i en intervju med västtyska radio säga, att samtliga europeiska stater får besluta om de vill låta USA deltaga eller inte.

Vid statsminister Erlanders och utrikesminister Nilssons besök i Rumänien diskuterades också frågan om säkerhetskonferensen mellan de rumänska ledarna och de svenska gästerna. Rumänien är livligt intresserar av att få en sådan konferens till stånd men av skäl som knappast sammanfaller med de ryska ledarna. De ledande rumänska politikerna har som vi vet fört en seg kamp för att hävda sitt lands rätt att självt bestämma över sina egna angelägenheter. De hoppas av en säkerhetskonferens att den skall kunna ge garantier för att de små staterna i vår världsdel skall få leva och utvecklas i fred och inte löpa risk att liksom Tjeckoslovakien utsättas för våldtäkt av en stormakt. Även Rumänien anser att USA måste deltaga i överläggningar om europeisk säkerhet. Likaså måste enligt rumänsk uppfattning Östtyskland få deltaga. De svenska politikerna förklarade sig vara ense med rumänerna om önskvärdheten av en säkerhetskonferens men underströk med skärpa att den måste noggrant förberedas och att det närmast vore en självklarhet att USA skall deltaga eftersom detta land var med om att dra upp de nuvarande gränserna i Europa efter fredsslutet efter andra världskriget.

Herrar Erlander och Nilsson bemötte alltså planerna på en europeisk säkerhetskonferens med åtskillig skepsis och det är säkerligen en realistisk inställning. Visserligen kan det inte råda någon tvekan om att det skulle vara önskvärt att få till stånd ett säkerhetssystem, som garanterade en fredlig utveckling i Europa, men frågan är om en stor mångnationell konferens är den rätta metoden för att nå detta mål. Det fordras långa och tålmodiga överläggningar på olika nivåer mellan diplomater, militärer, ekonomer och politiker att föra säkerhetsproblemen fram mot en lösning. En konferens mellan staterna kan knappast göra annat än legalisera redan uppnådda faktiska resultat. Överläggningar mellan USA och Sovjetunionen angående rustningsbegränsning och andra aktuella problem torde komma att rum i sommar. Vid dessa överläggningar kommer givetvis även de europeiska säkerhetsproblemen att beröras. Först när resultaten av dessa överläggningar är klara kan man bedöma vilka utsikter som öppnar sig för lösningen av sådana för Europa vitala problem som de båda tyska staternas relationer till varandra, Västberlins status och gränserna för de österuropeiska staternas handlingsfrihet gent emot Sovjetunionen. Så länge ryssarna håller fast vid Bresjnevdoktrinen får nog planerna på en säkerhetskonferens läggas på is. Ingen europeisk stat utanför östblocket lär vara villig att erkänna Sovjetunionens rätt att med våld ingripa i en annan stats angelägenheter för att "rädda socialismens landvinningar".

Sänk pensionsåldern

sa riksdagsman Torsten Bengtsson, Jönköping, i föredrag vid Centerpartiets distriktsstämma i Karlstad.

Det är ett rättvisekrav som framförts från centern under mer än tio år. Det kan inte vara rättvist att ungefär hälften av svenska folket skall ha en pensionsålder på 65 år och därunder, medan de andra som ofta har det tyngsta arbetet och den lägsta betalningen skall fortsätta med pensionsåldern 67 år som fastställdes 1913. Det är en förlegad uppfattning att anse att människor skall arbeta så länge att de inte kan få någon behållning av de återstående levnadsåren efter det egentliga arbetets slut! Alla som vill arbeta mer eller mindre efter 65-årsåldern bör givetvis få skälig ersättning för sitt arbete och inte bestraffas genom förlorade socialförmåner, ogynnsam skattebehandling e. d.

Det är anmärkningsvärt att i det s. k. stora talet om jämlikheten vid förra årets socialdemokratiska kongress yttrades inte ett ord om ett av de främsta jämlikhetskraven nämligen sänkt pensionsålder. Enskilda socialdemokrater har dock anslutit sig till centerlinjen om sänkt pensionsålder och gått emot sin partiledning.

Av socialdemokratin kan man inte vänta mycket när det gäller att skapa större jämlikhet. Klyftorna har på många områden ökat under den tid socialdemokraterna haft makten. Vid genomförandet av flera viktiga socialreformer såsom arbetslöshetsförsäkringen, förbättrade folkpensioner, sänkt pensionsålder m. m. har socialdemokraterna legat på bromsen i det längsta tills deras motstånd fått vika för en stark folkopinion.

En glädjande företeelse är dock att en stor del av Sveriges ungdom arbetar för förverkligandet av jämlikhetstanken. Dit kan dock inte räknas plysch-radikalerna, som med sin maoistiska vänsterpolitik endast företräder en liten överklassgrupp bland de studerande. Det är den stora massan av Sveriges ungdom som företräder en fri och demokratisk uppfattning som kommer att bestämma vårt lands framtid och bland den ungdomen finns stark känsla för jämlikhetskraven. Verklig jämlikhet kan inte tvingas fram genom diktatoriska påbud utan den måste i demokratisk ordning byggas upp av majoriteten av vårt folk. Centerpartiets strävan är att inom ett demokratiskt styrelseskick arbeta för både bättre förståelse för och genomförandet av större jämlikhet inom vårt svenska samhälle.

FÖRENINGEN NORDEN

passerar de femtio detta år. Tidningen Vi kommenterar: En rad praktiska resultat har de nordiska samarbetsträvandena nått. De ideell nordisterna har i stor utsträckning ägnat sig åt de kulturella frågorna. Ändå är det väl på andra områden verksamheten lyckats bäst: länderna har närmat sin lagstiftning i näringsfrågor och sociala frågor till de andras, en nordisk arbetsmarknad har förverkligats, industriellt samarbete pågår, handelsutbytet är betydande.

Visserligen blev det inget resultat av 1950-talets försök att skapa en gemensam nordisk marknad. Länderna anslöt sig till EFTA istället. Men just genom att inom EFTA industrivarutullarna slopades, har den nordiska handeln utvecklats mycket starkt. Länderna har blivit starkt ekonomiskt beroende av varandra. Norden är för vart och ett av länderna — Island undantaget — den viktigaste marknaden. Den svenska verkstads- och metallindustrin exporterar en tredjedel av sina produkter till den nordiska marknaden. Det är dubbelt så mycket som avsättningen till de engelska och tyska marknaderna sammantagna. Verkstads- och metallindustrins fortsatta expansion kommer, som metallekonomen Hans Hagnell påpekat, att också för framtiden i stor utsträckning ske med inriktning mot den nordiska marknaden.

I det internationella samarbetet i handel och produktion har man gått blockbildningens väg. Grupper av länder bildar block, där de nationella gränserna i handelsavseende ersätts med blockets. Inom blocket utvecklas frihandeln och ökas arbetsfördelningen, det tekniska och kommersiella samarbetet, resursutnyttjandet. Också om blockbildningen syftar till ökad internationell handel, väger det som är fördelaktigt för blocket tyngst.

Man kan beklaga och tycka illa om denna blockbildning, eftersom man kan anse den vara ett sämre alternativ än en liberalisering som är lika gentemot alla världens länder. Våra drömmar om morgondagen, får emellertid inte förlama våra handlingar idag. Därför gäller det att finna sådana problemlösningar, att man inte passivt måste anpassa sig till vad de stora länderna i de stora blockbildningarna vill och gör. Detta kräver ett samarbete mellan de små länderna. Det kräver idag, att vi ökar ansträngningarna till nordiskt samarbete. Bara genom ett sådant samarbete, en sådan arbetsfördelning, kan vi aktivt påverka utvecklingen utanför Norden.

Ett prövningens år blir därför 1969 för det samarbete, som Föreningen Norden nu i ett halvt sekel verkat för. Nordek, den nordiska tullunion, som på nytt aktualiserades förra året, skall bli föremål för slutdiskussioner. Det gäller att bygga vidare på det samarbete som redan sker inom EFTA och på det som pågår informellt men utan andra institutioner än det rådgivande organet Nordiska rådet.

Hitlers förbannelse vilar fortfarande över släkten

Fortfarande finns en handfull av Adolf Hitlers släktingar i livet. Under krigets slutskede försökte ryssarna fängsla så många som möjligt, och lyckades få tag i nästan varenda familjemedlem. En av dem som klarade sig — en kusin — lever nu sitt liv på den österrikiska landsbygden. I samma trakter där Adolf Hitler framlevde sina första år.

I juni 1955 kom de sista österrikiska krigsfångarna hem från Ryssland. Det var politiska fångar som arresterats av Röda armén och deporterats till Ryssland. Bland dem som steg av vid Östra station i Wien fanns en kusin till Adolf Hitler. Han föll sin mor om halsen och frågade:

— Var är far?

Kvinnan skakade på huvudet:

— Dödad.

De sovjetiska trupperna hade gjort ett bra arbete. De hade sökt reda på varenda tänkbar medlem av familjen Hitler. Få av släktingarna klarade sig. En av dem var den hemkomne krigsfången.

Nu arbetar han för den österrikiska regeringen i en underordnad befattning. Men fortfarande lever han i skräck för att hans släktskap med Hitler skall bli känt.

— För guds skull, namnge mig inte, säger han, om man kommer på att jag är släkt med Hitler förlorar jag mitt arbete.

I mars 1945 omringade ett förband ur Röda armén den lilla österrikiska byn Spital. Män från hemliga polisen trängde in. Ingen frågade något, alla visste vad som höll på att hända. Inom ett par minuter hade man hittat Hitlers 16-årige kusin och kastat upp honom på en lastbil där redan ett dussintal medlemmar ur familjen fanns. Fångarna kördes till Wien och flögs senare därifrån till Moskva.

HITLER "GLÖMDE" SIN BAKGRUND

När Österrike på våren 1939 införlivades "hem till riket" var invånarna i distriktet Waldviertel ganska nöjda. Waldviertel ligger på norra sidan av Donau omkring sex mil nordväst om Wien. Invånarna var stolta över att bo i "Führerns hem". Hitler hade emellertid inga förbindelser med sina släktingar. Deras fattiga bondebakgrund passade inte in i bilden med honom själv som "den mest tyske av alla tyskar". Hans släktingar hade emellertid inte sett till Führern under många år. Han höll sig undan, som om han skämdes för dem.

Men den unge "Dolfi" som Hitler kallades i sin ungdom är fortfarande ihågkommen bland många av de äldre invånarna. Anton Schmidt, kusin till Hitler, klarade sig undan ryssarna. Han minns unge Adolf som en man med ovanligt god aptit:

— Han var ett riktigt matvrak...

"INÅTVÄND SOM BARN."

Anton bor på en bondgård i Spital. Samma bondgård där Alois Hitler fann sin tredje fru, Klara Pölzl, Adolf Hitlers mor.

— Klara kom ofta hit till gården för att hälsa på, minns Anton. Och fram till omkring 1906 brukade unge Adolf vara med henne.

— Han var ett inåtvänt barn som sällan lekte tillsammans med andra barn. Man fick ofta intrycket att Adolf sällan var mätt när han levde ihop med sin mor efter faderns död.

Anton Schmidt satt i amerikanskt fångläger, när ryssarna ryckte in i Österrike, vilket räddade hans liv.

ANDRA GICK DET SÄMRE FÖR

När ryssarna besatte byn riktade de sina vapen mot invånarna och frågade:

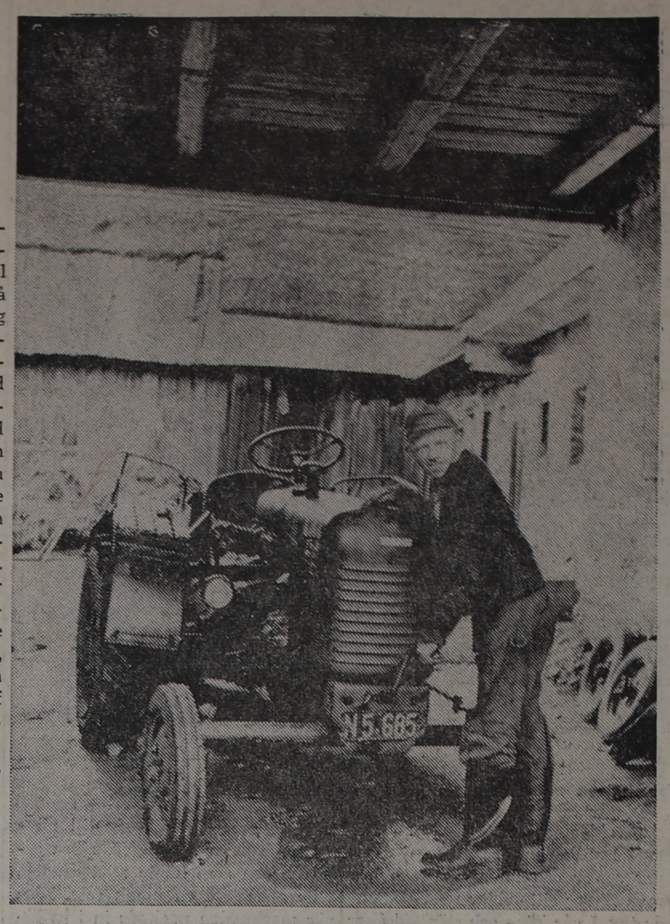

Adolf Schmidt är brorson till Hitler. Här ses han på sin bondgård i Mistelbach. Hans far och bröder fördes bort av ryssarna 1945. Han bor på gården tillsammans med sin mor Hermine. — Jag skall aldrig skaffa barn, säger han, jag vill inte ge världen en ny Hitler.

— Var finns Hitlers syster?

Efter en stund var det någon som berättade att Hitlers farbror, Eduard Schmidt, bodde i närheten.

— Kanske känner han till det.

Efter ett par minuter hade ryssarna fått tag i Eduard. Han visste inte heller något. Efter en omgång stryk och misshandel, kunde han emellertid berätta att hon förts till Tyskland ett par dagar innan.

— De trodde honom inte, berättar ett ögonvittne, och misshandeln fortsatte. Hans skrik hördes över hela byn. "Behandlingen" av Eduard Schmdit fortsatte under natten, och slutligen gav han upp och berättade var andra släktingar till Hitler fanns.

Den nästan medvetslöse mannen kastades på ett lastbilsflak och fördes bort. Ingen har någonsin hört av honom sedan dess.

SLÄKTEN DÖR UT (?)

Andra invånare i trakten är fortfarande rädda för ryssarna.

— Gränsen ligger inte långt härifrån, säger en bonde. Det är bäst att ingenting ha sett och ingenting säga.

Rädslan hos Hitlers släktingar har lett till att man beslutat att låta blodslinjen upphöra. En brorsonson till Hitler, Adolf Schmidt, som bor i Mistelbach säger:

— Jag kommer aldrig att gifta mig och skaffa barn. Jag vill inte ställas till svars för att ha skaffat ännu en Hitler till världen.

Adolf Schmidts far, också han hette Adolf, arresterades tillsammans med sina söner av ryssarna.

— Ryssarna hade oss på kornet och ställde upp dem mot en vägg. Jag trodde att de skulle skjutas omedelbart. Men ryssarna sökte igenom huset efter dokument som de trodde tillhörde Hitler och sedan förde de bort min far och mina bröder. Det var sista gången jag såg min far.

— En gång fick vi kort från honom från fängelset i Wien. Men sedan blev det tyst och efter ett par år fick vi hans dödsattest från Moskva.

MISSHANDLAD TILL DÖDS

I den står det att han dött av njurinflammation.

Fru Schmidt berättar att hon flera år efter kriget fick ett brev från en av Adolfs medfångar som berättar att Adolf misshandlats till döds i Wiens Theresianum, där ryssarna förvarade politiska fångar.

"... han fördes ut på gården av vakterna, där de helt rått klådde upp honom. Vi hörde hans skrik av smärta, sedan blev det tyst. Efter en halvtimme blev vi andra fångar utkallade på gården. Vi tvingades gräva en grav och lägga ned er döde make där. Graven fylldes omedelbart igen..."

I dag, mer än 20 år efter dessa hemska händelser, har de få öververlevande släktingarna inte glömt något. Sannolikt kommer de inte heller att glömma mannen som förnekade dem medan han stod på toppen av sin bana och sedan bara hade terror och skräck att ge dem.

NÄR JAG BLIR STOR GIFTER JAG MIG MED DIG

"Professor, du är underbar!" Lende hör den världsberömde läkaren, professor Christiaan Barnard den lilla sjuåringens ord, vars liv han räddat. Och han är rörd över hennes beslut: "När jag blir stor, gifter jag mig med dig."

Hennes hjärta tillhör kirurgprofessorn. Hon kallar honom ömt och stolt "Min professor". Han är hennes prins, hjälten i hennes drömmar. Hon skall gifta sig med honom. Senare en gång när hon blir stor. Men hon hade ingen chans att någonsin bli stor, förrän första gången hon mötte professorn. Han har skänkt henne livet.

Med ett sjukt hjärta kom Aileen Brassil för sju år sedan till världen i den lilla byn Ballyheigue på Irland. Hennes hjärta fungerade ytterst dåligt, en av hjärtkamrarna fattades nästan helt, hjärtklaffarna arbetade oregelbundet. Blodmängden som hjärtat måste pumpa ut i kretsloppet var otillräckligt. Läkarna kom och gick nästan oavbrutet i livsmedelshandlaren Brassils hem.

Under sju långa år var den lilla Aileen nästan helt bunden vid sängen. Hjärtspecialister i Dublin, Shanon och London hade undersökt och behandlat henne. De ordinerade barnet bara vila, hon fick inte sitta, inte gå, inte leka... En sådan hjärtskada kan inte heller opereras förklarade nyligen en medlem av ett läkarteam i London, vilken nyligen genomfört hjärttransplantationer. En annan specialists prognos: Helt underligt att barnet över huvudtaget levt så länge med ett så defekt hjärta.

Det fanns inget hopp för Aileen tills en avlägsen släkting till familjen, en assistent till professor Barnard berättade om den lilla irländska flickans lidande och bad honom undersöka flickan.

Under flera veckor studerade Barnard de skriftliga diagnoser, som hans kolleger på Irland och i England avgivit. Sedan förklarade han sig beredd att undersöka den dödssjuka flickan. "Men lova något, kan jag naturligtvis inte" sa han till sin assistent, "och för närvarande håller också jag ett operativt ingrepp som något ytterst vanskligt.

Men strax efter detta besked länsade Aileens far samtliga sina sparkonton, sålde sin bil och tog ett lån för att några dagar senare kunna sända sin dotter och fru Mary till Sydafrika. Detta var i slutet av november förra året.

Tre veckor varade undersökningen på Röda Korsets barnsjukhus i Kapstaden innan professor Barnard gick med på en operation. Helt öppet meddelade han Mary Brassil att han aldrig gjort ett sådant ingrepp förr, och jag kan inte lova något.

Operationen varade sex timmar. Delar av plast byggdes in i barnets hjärta, hjärtklaffarna reparerades och sattes in på rätt ställe. Dr Barnard förklarade i detta sammanhang: Det var den svåraste operation under min levnad. Mot denna var de hjärttransplantationer jag gjort rena barnleken. Hade jag vid mina förundersökningar kunnat konstatera i vilket tillstånd Aileens hjärta befann sig hade jag aldrig vågat mig på denna operation. Som ytterst kritiskt betecknade läkarbulletinen Aileen Brassils tillstånd ännu tre veckor efter operationen. Först sex veckor efter det svåra ingreppet vågade hjärttransplantören från Kapstaden beteckna operationen som lyckad.

Regelbunden besökare på Röda korsets barnsjukhus var dr Philip Blaiberg, den första människa som ännu lever efter att ha fått ett främmande hjärta. Ofta kom han tillsammans med professor Barnard. Barnard och Blaiberg var den lilla irländska flickans första "lekkamrater", vilken nu visade sig som ett riktigt energiknippe som hade svårt att invänta den dag då hon första gången kunde få tillåtelse att leka ute i det fria.

Två veckor efter det att Aileen lämnat sjukhuset och tillsammans med sin mor tillbragt en reconvalesenstid hos sydafrikanska vänner till familjen Brassil erhöll Aileen inbjudan till Groote Schuur sjukhuset — från sin vän professor Barnard personligt skriven och undertecknad.

Sammanträffandet i den berömda kirurgens mottagningsrum blev mest likt ett överfall. Barnard blev av sin lilla patient ordentligt omkramad och kysst samt begåvad med ett par vackert målade träskor, vilka strax också måste provas. Sedan visade hon honom hur fort hon kunde löpa. Hon sprang övermodigt genom behandlingssalarna. Och professorn lät henne storma på. För honom var detta det bästa beviset att operationen till hundra procent lyckats.

Men även han hade en överraskning i beredskap åt "Virvelvinden". I sjukhusets trädgård föranstaltades en stor barnafest till Aileens ära. Det blev den härligaste dagen hittills i den lilla sjuåringens liv. Några av professorns assistenter berättade sedan för den glädjestrållande Mary, att de aldrig sett sin chef så lycklig

(Forts. på sid. 7)

Ny CUF-aktion för u-hjälpen

Centerns Ungdomsförbund kommer under tiden 15 juni—31 december i år att genomföra en informations- och insamlingskampanj för den yrkesskola i Backo, Etiopien som förbundet driver sedan 1963. Insamlingen, som kommer att genomföras under mottot "Handling", är en fortsättning på de insamlingar förbundet genomfört 1961 och 1963 då tillsammans drygt en miljon kronor kom in till Utlandsfonden, som finansierar verksamheten i Backo.

Vid yrkesskolorna i Backo, en hushållsskola och en jordbruksskola, har hittills drygt 500 ungdomar fått utbildning. På den farm som tillhör jordbruksskolan har också skapats inemot hundratalet sysselsättningstillfällen.

Kampanjen "Handling" startar i samband med centerorganisationens riksstämmor i Borlänge i juni. Arbetet för kampanjen kommer sedan till den övervägande delen att ske i de lokala CUF-avdelningarna. Målsättningen för insamlingen är 600.000 kronor.

Centerförslag till heders

I den pressande och besvärliga situation som regeringen försatt sig i genom förslaget att tvångssammanlägga kommunerna har kommunministern tvingats inventera de förslag som under årens lopp ställts från olika håll i syfte att förbättra villkoren för de förtroendevalda och den kommunala verksamheten överlag.

Sålunda har kommunministern aviserat att regeringen tänker föreslå införandet av suppleanter i fullmäktigeförsamlingarna och möjlighet för kommunerna att bevilja pengar till politiska partier, s. k. kommunalt partistöd.

Båda dessa förslag har sitt ursprung i centermotioner till riksdagen. Frågan om kommunalt partistöd väcktes av Centerpartiet vid 1968 års riksdag. Förslaget om partistöd kommer att gå ut på remiss till bl. a. kommunerna.

Majblomman – för 63:e gången

Majblomman säljes i år för sextiotredje gången. Början sker 22 april, och försäljningen pågår fram till 1 maj. Blomman är i år pastellblå med röd knapp.

Majblommans syfte är att hos barnen förebygga, bekämpa och lindra sjukdomar, utvecklingsstörningar och skador som kan ge upphov till fysisk eller psykisk invaliditet. Barn, som Majblomman vill hjälpa med sin verksamhet, innefattar t ex psykiskt utvecklingsstörda, cp-skadade och på andra sätt rörelsehindrade, epileptiska, astmasjuka, döva, hörselskadade och andra språkligt störda, blinda och synskadade, neurotiska, karaktärsskadade eller miljöskadade barn m fl. Barn, som genom olyckshändelser, t ex i trafik, och genom långvarig eller svår kroppslig sjukdom blivit så påverkade, att deras situation är annorlunda, hör också till dem som Majblomman vill hjälpa.

Sedan starten 1907 har det sålts c:a 335 milj små majblommor och 12 milj stora, och det sammanlagda nettot uppgår till 62 milj kr.

Den lilla blomman kostar 50 öre, den stora 2 kr, kransen 3 kr och bordlöparen 2 kr. Det lilla trevliga Carl Larsson-vykortet med en tomte, som drar en majblomma på en kälke, kostar 50 öre.

Hjälp Majblomman att hjälpa barn, som behöver hjälp. Låt den lilla blomman och kransen pryda dräkten och kavajen, dekorera vårbordet med den vackra bordlöparen och skicka Carl Larsson-kortet till vänner och bekanta.

Den stora blomman skall naturligtvis sitta på bilen, mopeden, cykeln och barnvagnen, ja, på alla fordon. Till köpmännen: Köp den stora majblomman till skyltfönstren. Den är dekorativ och ger extra piff åt vårskyltningen.

ETT ORD PÅ VÄGEN

De skola smida sina svärd till plogbillar och sina spjut till vingårdsknivar. (Jes. 2: 4.)

En av mina släktingar arbetade i en gammal brittisk metallfabrik. Där gjorde man de finaste svärden i landet år efter år ett helt århundrade.

Men det kom en dag då det inte längre var efterfrågan på svärd. Fabriken måste framställa en mera användbar produkt. Från den dagen har man gjort trädgårdsknivar. Jesajas profetia gick här ordagrant i uppfyllelse.

Kommer det en dag då världen inte längre har användning av krigsmaterial? Skall vi snart kunna framställa redskap i fredens tjänst istället?

Jesaja trodde att den dagen skulle komma. Han sade om att detta skulle ske när människorna vände sig till Gud. Han vågade verkligen tro att "han skall döma mellan hednafolken och skipa rätt åt många folk. Då skola de smida sina svärd till plogbillar och sina spjut till vingårdsknivar. Folken skola ej mer lyfta svärd mot varandra och icke mer lära sig strida."

KILDARE

FILIP och MAJKEN

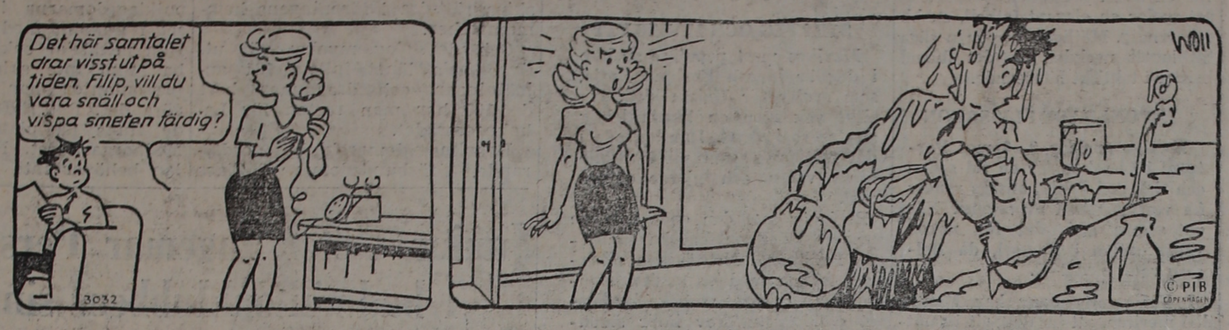

BLIXT GORDON

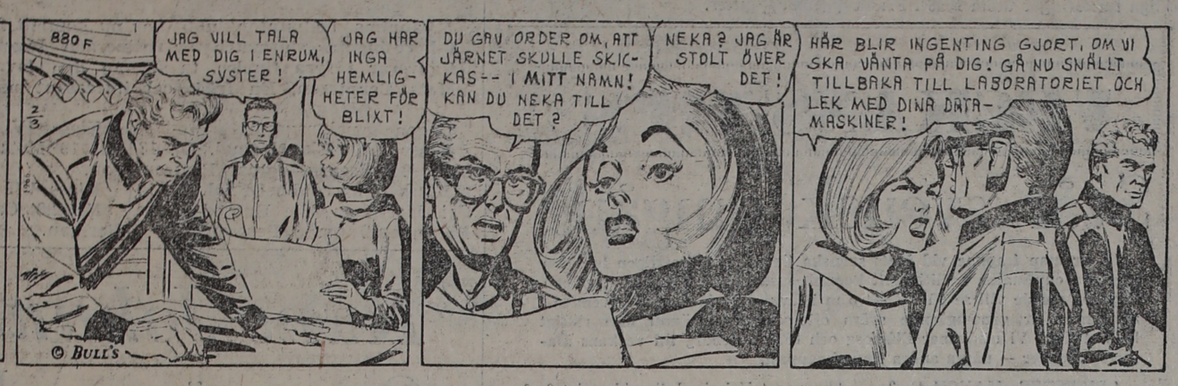

KALLE ANKA

TROLLKARLEN FRÅN ID

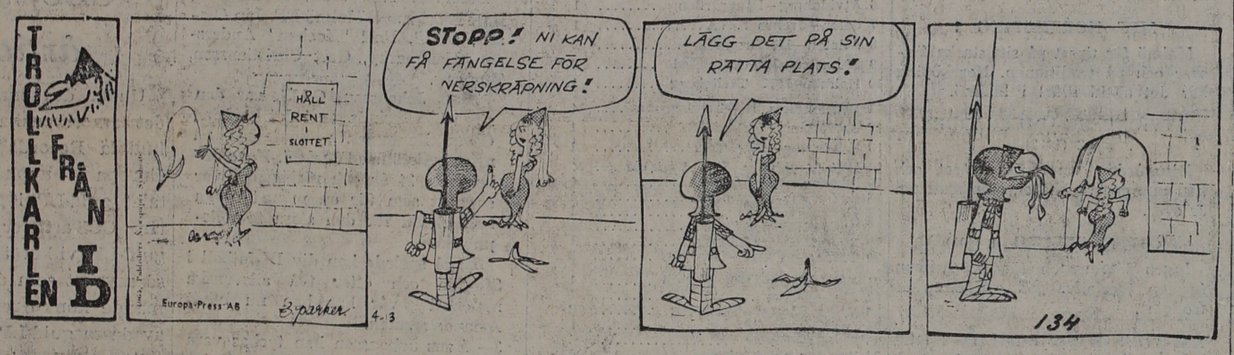

NALLE PELLE PINGO

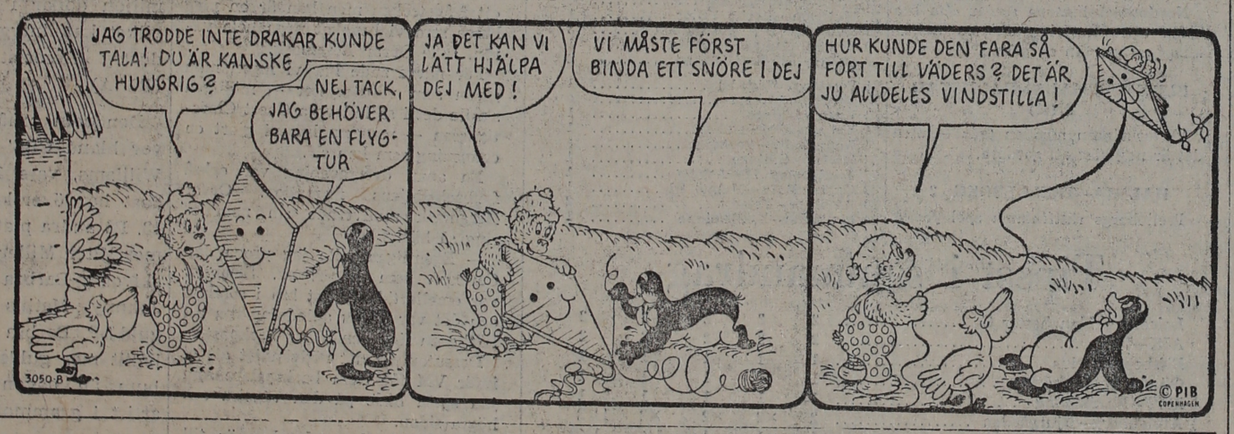

P1 onsdag

6.00 Morgoneko.
6.15 Koeckert-kvartetten.
6.20 Andakt, biskop S. Danell. Sång av Margit Håkansson (Skara).
6.30 Nyheter, vädret.
6.40 Matbörsen.
6.45 Musikprogrammet Aurora.
6.55 Programglimtar.
7.00 Nyheter. Bo Ohlgren sjunger.
7.15 Andakt, pastor D. Tångmark (Skara).
7.30 Morgoneko.
8.00 Nyheter, vädret.
8.15 Småbarnskvarten: Kalla mig Paddington — Arne Källerud läser ur Michael Bonds bok. Repris kl. 16.15.
8.30 Bokmalin — Gerd Einerstam, Ingrid Hiort af Ornäs, Gunnar Johanson-Thor och Gunnar Wersén.
9.00—10.30 Morgonklang:
9.00 Cosi fan tutte — ur första akten av Mozarts opera.
Leontyne Price, sopran, Tatiana Troyanos, mezzosopran, Ezio Flagello, bas m fl. Ambrosian Opera Chorus, London. New Philharm. Orch. Dir. E. Leinsdorf
9.15 Hindemith: Sorgemusik. Solist: C. Ghedin. I Musici, Rom.
9.25 Chopin på två flyglar — Samson Francois och Pierre Barbizet.
9.35 Rosseau. 1. Les pantouflettes, aria. 2. Salve Regina. Solist: Lucienne Mani. Medlemmar ur La Ménestrandie, Geneve.
9.50 Rubinstein: Pianokonsert nr 4 d-moll op. 70. Solist: Oscar Levant. New Yorks filharm. ork. Dir. D. Mitropoulos.
10.30 Att dö för fosterlandet — djurs och människors revirinstinkt. Doc. G. Bergman, zoolog, och fil. kand. H. Wiberg, fredsforskare.
11.00 Nyheter.
11.05 Matbörsen.
11.10 Programglimtar.
11.15 Andliga sånger — P. Lindfors.
11.45 Melodier på svenska.
12.00 Klockspelet, dages dikt.
12.07 Ogräset i vår — statskonsulent Å. Andersson (Uppsala).
12.17 Tidningskrönika.
12.25 Vädret.
12.30 Nyheter, eko.
12.50 Börsnoteringar.
12.58 Tidssignal (12.57.55).
13.00 Sjörapport, grammofon.
13.15 På nittiosjunde uret — amatörurmakaren K. L. Lundén berättar för Lars Gunnar Erlandson.
13.30 Familjespegeln — Birgitta Bergman och Bertil Forsman (Gbg)
14.00 ABC-nytt, grammofon.
14.15 Två italienare på 1800-talet.
1. Rossini: Sonat nr 2 A-dur. P. Pohjola, W. Sundling, G. Norrby och O. Eengtsson. 2. Cherubini: Symfoni D-dur. Wiener Symph. Dir. C. Zecchi.
15.00 Riksronden.
15.10 Svar idag — Cilla Ingvar, Thord Carlsson och Per-Erik Lindorm.
15.45 OBS! — kulturkvarten.
16.00 ABC-nytt, grammofon.
16.15 Småbarnskvarten: Kalla mig Paddington.
16.30 Vi donar i verkstan — Stina Eidem.
16.45 För flickor och pojkar: April, april... Vårlek med Rolf Bergström (Norrköping).
17.00 Nyheter, sjörapport.
17.15 Grammofonmusik.
1. Honnör för Dannebreg (Jörgensen). Scandia Festival Orch. 2. En vanlig flicka (Stoor — G. Rybrant). Elsy Lindgren. Ringstrands ensemble. 3. Dalatoner (K.-I. Pettersson). S. Strand och K.-I Pettersson, dragspel. 4. Hej clown (Berghagen — B. Andersson). Jan Malmsjö. Österdahls ork. 5. C'est si bon (Betti — Seelen). Caterina Valente. Kieslings ork. 6. Scampolo (Winkler). Berliner Sympn. 7. Stockholms studentsångare. 8. Norsk dans nr 2 (Bergh). Kj. Baekkelund, piano. 9. Tom Krause, baryton, sjunger. 10. Uvertyr till Maskarade (Nielsen). Philadelphia Orch.
17.50 Fråga om narkotika — Dick Blomberg.
17.55 Meddelanden.
18.00 Orientering.
18.10 Berättardags: Svenssons pojk. 4 — Thomas Bolme läser ur Karin Anckarsvärds bok.
18.25 Vädret.
18.30 Nyheter, dagens eko.
19.00 Carl Antons kvart med Hans Wahlgren.
19.15 Nöten och skivan i Ängelholm — frågesport med grammofonen i hälarna. C.-U. Sjöblom och S.-Å. Landin.
19.45 Att leva med handikapp. Margareta Ahlberg.
20.00 Världen och vi — nyhetsredaktionens aktuella magasin. Repris torsd. kl. 11.15.
20.30 Sesam — Tyst och ren bilmotor. Chr. Persson.
21.00 Nyheter. Sesam fortsätter.
21.45 Andakt.
21.50 Vädret.
22.00 Nyheter, eko.
22.15—23.00 Sesam fortsätter.

— Här står det i tidningen att en kvinna på 75 lärt sej skriva på maskin.

— Ja, där ser fröken. Det finns tydligen hopp för er också!

P2 onsdag

Skolradio:
9.00 Morgonsamling.
9.10 Lätt från P 3.
Skolradio:
9.40 Lek med ord.
9.55 Norden runt 6.
10.15 Le corbeau et le renard — en fabel av La Fontaine.
10.30 Musik, högstadiet och gymnasiet.
10.55 Ljudet.
11.15 Tyska för 9:an.
11.30 Franska för 9:an.
11.45 Vårdyrken.
12.05 Engelskt aktualitetsprogram.
12.15 Lätt från P 3.
12.30 Företagets ekonomiska redovisning — gymnasiekurs för vuxna. Del II: 2. Repris lördag kl. 15.
13.00—13.30 Sound of protest sound of love — engelsk språkserie om engelska och amerikanska protestsånger.
17.30 **Skolprisma** — om skolprogram nästa år. C. Lundberg. Repris kl. 10.15 och kl. 11.45.

Slagsmål

— Kan ni beskriva mannen som slog er?

— Ja, det var just därför han slog mej.

— Är det en skräddare som håller på att ta mått på den där väldigt tjocke herrn där borta?

— Nej, en arkitekt. Han ska bygga en villa åt honom.

Doktorn svarar

"Icke förstå latin". Tyvärr är avskriften av sjukgymnastremissen synnerligen svårtolkad och jag kan endast uttyda ett par ord nämligen: arthrosis deformans... coxae... humeroscapularis. Arthrosis deformans betyder kroniskt fortskridande förändringar i brosk och benväv, bl a med små brosknabbar på ledytorna. Coxae= höft. Humeroscapulare är en led mellan överarm och skulderblad.

"Men 50 år". Tyvärr har vi ingen möjlighet medverka till personliga svar per brev. Signaturen har besvär med en kylande känsla i benen speciellt vid arbete inomhus. Det är naturligtvis vanskligt att yttra sig om detta utan undersökning, men jag skulle vilja rekommendera läkarkontroll just med tanke på eventuellt nedsatt blodcirkulation i benen.

P3 onsdag

0.00 Melodiradion.
5.00 Nyheter.
5.59 Senaste nytt.
Därefter varje timme t o m kl. 21.59 utom kl. 18.59.
6.00 Melodiradion.
6.10 Nyheter på finska.
6.15 Programglimtar.
6.20—9.00 Gomorron — Carl-Uno Sjöblom.

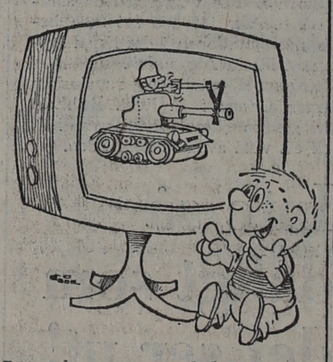

Det måste vara ett led i sparprogrammet för militärutgifterna...

7.15 Regionala morgonnyheter.
7.15—7.25 Norrbottensnytt, Värmlandsnytt, Mellansvenska nyheter, Stockholmsnytt, Västsvenska nyheter, Sydsvenska nyheter.
9.00 Onsdagsjournalen — musik, telegramnytt, intervjuer.
11.00 Stämton 440 p/s.
11.01 Melodiradion.
11.05 Matbörsen.
11.10 Programglimtar.
11.15 Melodier på svenska.
12.00 Det ska vi fira! Lars Lönndahl.
13.00 Regionalradion: Idag.
13.10 Melodiradion.
15.00 Sextetten: Mats och Brita, Mats Olssons orkester, Geron Johansson, Rolf Harris, Ulla Sallert, Bror Kalles kapell.
16.00 Barnens melodiradio med Anita och Televinken.
16.15 Melodiradion.
17.30 Pop 69 med USA-listan — R. Hultman.
18.00 Operettkvarten — B. Haslum.
18.15 Regionalkvartarna.
18.30 Tonårskväll med Ulf Elfving.
18.39 Blabbblabbadapp-Shåv med Tommy Blom och Jan Forsell.
18.35 Popgäster i studion — Peps Person och Blues Quality.
19.00 Sweet Beat.
19.15 Fransk pop just nu! Parisrapportör Anita Limare.
19.39 Tvärs — lyssna och tyck.
19.45 Gilded [illegible] of sin. Debut-Lp med The Flying Burrito Bros. presenteras av Lennart Wretlind.
20.00 Melodiradion.
20.45 När då, då? Pekka Langer.
21.00 Melodiradion.
21.30 Sport i dag.
21.45 Melodiradion.
21.50—22.00 V. distriktet: Nyheter.
22.00 Smoke rings — Leif Anderson (Malmö). Repris lördag kl. 16.15.
23.00 Nyheterna.
23.05—24.00 Nattsextetten:
The Trading Zone, Billie Holiday—Teddy Wilson, Les Quatre Barbus, Sabu Martinez, Mahalia Jackson, Zoot Sims.

P1 torsdag

6.00 Morgoneko. 6.15 Koeckertkvartetten. 6.20 Andakt, bisk. Sven Danell. 6.30 Nyheter, vädret. 6.40 Matbörsen. 6.45 Musikprogrammet Aurora. 6.55 Programglimtar. 7.00 Nyheter. Ingegärd Mattsson sjunger. 7.15 Andakt, past. D. Tångmark. 7.30 Morgoneko. 8.00 Nyheter, vädret. 8.15 Småbarnskvarten. 8.30 Klapp och klang. 8.45 Vi donar i verkstan. 9.00—10.30 Morgonklang: Treklangen; 9.15 Förklädd gud — svit av Lars-Erik Larsson; 9.45 Pianomusik; 10.05 R. Strauss: Konsert nr 2. 10.30 Radioföljetongen: Vem älskar Yngve Frej? 11.00 Nyheter. 11.05 Matbörsen. 11.10 Programglimtar. 11.15 Världen och vi — nyhetsredaktionens aktuella magasin. 11.45 Melodier på svenska. 12.00 Klockspel, dagens dikt, grammofon. 12.17 Tidningskrönika. 12.25 Vädret. 12.30 Nyheter, eko. 12.50 Börsnoteringar. 12.58 Tidssignal (12.57.55). 13.00 Sjörapport, grammofon. 13.15 Någon att tala med. 13.30 Familjespegeln. 14.00 ABC-nytt, grammofon. 14.15 En ung Beethoven. 14.40 Svit för blåsare. 15.00 Riksronden. 15.10 Svar i dag. 15.45 Tal. 16.00 ABC-nytt, grammofon. 16.15 Småbarnskvarten. 16.30 Barnens brevlåda. 17.00 Nyheter, sjörapport. 17.15 Grammofonmusik. 17.55 Meddelanden. 18.00 Orientering. 18.10 Berättardags: Svenssons pojk. 18.25 Vädret. 18.30 Nyheter, dagens eko. 19.00 96 1950 — önskeprogram. 19.45 Någon att tala med. 20.00 Sängar — pjäs av E. Vézis med Linnéa Hillberg, Tor Isedal och Axel Segerström. 21.00 Nyheter. Familjespegeln. 21.30 Sport i dag. 21.45 Andakt. 21.50 Vädret. 22.00 Nyheter, eko. 22.15—22.30 OBS! — kulturkvarten.

P2 torsdag

9.00—11.15 Skolradio. 11.15 Gymnasieengelska för vuxna. 11.45—12.00 Skolradio. 18.15 Fransk språkträning. 18.20 Nyheter på finska. 18.25 Italiensk språkträning. 18.30 Företagets ekonomiska redovisning 19.00 Gymnasieengelska för vuxna. 19.30—22.45 Musikradion — värd Göran Bergendal: Förvårskväll med Akademiska kören; 19.45 Orkesterjubileum i Örebro; 20.00 Örebro kammarorkester spelar; 20.30 Intim musik: Ravel—Sjostakovitj; 21.15 En kort mässa av Buxtehude; 21.25 Herbert von Karajan dirigerar; 22.00—22.45 Nattstudio.

TV-programmet

Onsdagen den 23 april
Skol-TV klockan 08.30—14.00
08.30 Kemi för er i 8:an.
12. Trä och massa. Sänds även 30.4.
08.55 Titta, leka, lära.
Gå i skolan, är det roligt? Repris.
09.15—09.40 Att värdera nyheter.
1. Nyhetens väg. Repris.
09.55 På Västkusten.
1. Ett bohuslänskt fiskeläge. Sänds även 6.5.
10.15—10.35 Människan i teknikens värld.
1. Kommunikationsexplosionen. Repris.
12.05—12.25 Världskrigens epok.
2. Kris och ny politik. Sänds även 24.4 och 25.4.
12.30—12.50 Livsmiljö i fara.
2. Lort på ett ställe. Sänds även 24.4 och 25.4.
13.00—13.25 Naturkunskap I.
23. Energins olika former. Sänds även 24.4.
13.30—14.00 Teknologi II.
23. Detaljer till tusen — en bil blir till. Repris.
14.00 Inte när barnen hör...
Engelsk familjeunderhållning. Repris.
14.30 Linnés lapplandsresa 1732.
Om Linnés resa till Lycksele lappmark. Repris.
15.05—15.35 Nattspel.
Jazzmusikalisk underhållning. Repris.
18.00—18.20 Titta, leka, lära.
Sitt inte stilla! Sänds även 30.4.
18.30—18.50 Lort på ett ställe.
Ur skol-TV-serien "Livsmiljö i fara" för högstadiet.
18.55 Meddelanden.
19.00 Aktuellt och väder.
19.35 Max Osborne — en man av idag.
Tionde delen av den engelska TV-serien med George Cole i titelrollen. Sänds även 26.4.
20.25 Riksgränsträff.
En dag på Lapplandia med Olle Adolphson, Ann-Christine Hedmark, Jan Höiland och Åse Kleveland. Från Lulelåredaktionen.
20.55 Rapport.
Aktuellt om narkotika.
21.10 Brännpunkt.
Aktuellt reportage, intervju eller debatt. I redaktionen John Sune Carlson, Hans Dahlberg, Gustaf Olivecrona med flera.
21.40 Nyheter och väder.
21.50 Mannen vid grammofonen.
Tecknad polsk film. Färg.
22.00—24.00 Fotboll.
Semifinal i Europacupen mellan Milan och Manchester United, Putte Kock kommenterar.

Torsdagen den 24 april
08.30—08.55 Skol-TV.
Naturkunskap I
23. Energins olika former. Återutsändning.
09.15—09.35 Skol-TV. Biologi.
8. Etologi II. Återutsändning.
09.55 Skol-TV. Att värdera nyheter. 2. Finnkampen -66. Återutsändning.
10.15—10.45. Skol-TV. Människan i teknikens värld 2. I elektronikens värld. (Sänds även den 25/4 kl 10.15, 25/4 kl 12.05)
10.45—11.15 Skol-TV. Ukas på väg. Det omdebatterade studiesystemet vid universiteten. Återutsändning.
12.05—1225. Skol-TV. Världskrigens epok. 2. Kris och ny politik. (Sänds även 25/4 kl 09.15)
12.30—12.50 Skol TV. Livsmiljö i fara. 2. Lort på ett ställe. (Sänds även 25/4 kl 13.30)
13.00 Skol-TV. Teknologi I.
12. Sömlösa rör. (Sänds även 25/4 kl 08.30)
13.30—13.50 Skol TV. Konstruktion M — Produktion M. 12. Tillverkning av industriväxellåda. (Återutsändning)
18.15 Open door.
Besök på visklubb i Malmö.
18.45 Godnattstunden med Lasse Berghagen.
18.55 Meddelanden.
19.00 Aktuellt och väder.
19.35 Partaj
med Ekborg & Lindstedt och det gamla vanliga gänget: Ulla Hallin, Lena Hansson, Sonya Hedenbratt, Jarl Borssén, Mille Schmidt samt ett och annat världsnamn.
20.05 Lusitanias undergång.
Ett dokumentärprogram i serien "Death by misadventure" om sänkningen av den engelska atlantångaren i maj 1915. Regi: Mike Grigsby.
20.55 Hugo Alfvén berättar om sitt liv som kompositör och körledare, musiker och målare. Program sammanställt av radiointervjuer med tonsättaren gjorda under perioden 1936—1959
21.25 Forum.
Aktuell kulturspegel.
21.40 Nyheter och väder.
21.50 Kortfilm i dag.
Bo Bjelvenstam rapporterar från kortfilmsfestivalen i Oberhausen.
22.30—22.55 Företagsekonomi nu.
Gymnasiekurs för vuxna. Del I. 10. Företagets kostnader. Återutsändning. Textat för hörselskadade.

Dansk TV

ONSDAG 23 APRIL
17.30 Barnens TV-nyheter.
17.45 Teleklubben.
19.00 Hur fungerar bilen?
19.30 Nyheterna.
20.00 Engelsk bilprovning.
20.30 Toots Thieleman underhåller.
20.50 Utrikeskrönikan.
21.30 Tekniskt magasin.
21.55 Nyheterna.
22.00 Försökssändning färg.

TORSDAG 24 APRIL
15.30 Ponny-serien.
16.00 Amerikanska böcker.
16.50 Om leversjukdomar.
19.00 Från plats till plats.
19.30 Nyheterna.
20.00 Västernfilm från 1939.
21.30 Ej fastställt program.
22.05 Nyheterna.

Med personligt ansvar
CENTRAL TV-SERVICE A-B
Fabriksgatan 24 — Tel. 148 91
FALKENBERG

P3 torsdag

0.00 Melodiradion. 5.00 Nyheter. 5.59 Senaste nytt. Därefter varje timme t o m kl 21.59 utom kl 18.59. 6.00 Melodiradion. 6.10 Nyheter på finska. 6.15 Programglimtar. 6.20—9.00 Gomorron. 7.15 Regionala morgonnyheter. 9.00 Torsdagsjournalen. 11.00 Melodiradion. 11.05 Matbörsen. 11.10 Programglimtar. 11.15 Melodier på svenska. 12.00 Båtbiten. 12.05 Det ska vi fira! 13.00 Regionalradion: I dag. 13.10 Melodiradion. 13.30 Skivor till kaffet. 14.30 Melodiradion. 15.00 Sextetten. 16.00 Barnens melodiradio. 16.15 Melodiradion. 17.30 Pop 69 med Englandslistan. 18.00 Dags för dragspel. 18.15 Regionalkvartarna. 18.30 Top of the pops. 19.15 Fem på försök. 19.30 Tvärs — lyssna och tyck. 19.45 Radiohjälpens auktion. 20.45 När då, då? 21.00 Skivmärke: Ewonne Winblad. 21.45 Melodiradion. 22.00 Nöjesnytt från USA. 22.30 Bordtennis-VM. 22.45 Melodiradion. 23.00 Nyheterna. 23.05—24.00 Nattsextetten.

Rekordökning för Vuxenskolan

Studieförbundet Vuxenskolan har ökat sin verksamhet med 47,8 procent, enligt de preliminära slutrapportsiffror, som nu redovisas.

Slutsiffran för arbetsåret 1967/68 blev 15.763 studiecirklar och antalet slutrapporter för innev verksamhetperiod är 23.295, d v s en ökning med 7.532 studiecirklar.

Ökningen är jämnt fördelad över hela landet och av de 24 distrikten har i år 8 uppnått och överskridit 1.000 cirklar. I fjol var motsvarande siffra 1 distrikt. Största distriktet är nu som tidigare Skåne med 3.291 cirklar, följt av Västsverige och Västerbotten. Största procentuella ökningen visar Södra Kalmardistriktet, som ökat med 107 procent.

ANNONSER I DAGSPRESS ÄR KÖPNYHETER

- Sportnytt - Sportnytt - Sportnytt - Sportnytt - Sportnytt - Sportnytt - Sportnytt -

Laxenungdomarna fick fina placeringar

Vid de årligen återkommande ungdomssimningarna i Värnamo för åldersgrupper 14 år och yngre, placerade sig Laxens deltagande ungdomar bra. Bland de c:a 400 startande hemförde "laxarna" inte mindre än 3 guld, 3 silver och 2 bronsplaceringar.

Värnamo Simsällskap svarade för finfina arrangemang. Denna form av ungdomstävlingar kräver stort arbete av arrangörerna, själva tävlingen tog fem timmar, men är mycket uppskattad av deltagande ungdomar, som i år kom från hela södra Sverige. De tre bästa inom varje simgren erhöllo fina plaetter för sina insatser.

Resultat:

Flickor C. 100 m bröstsim: 1) Anna Karin Slunge, Värnamo, 1.31.5, 2) Monica Andersson, Göteborg KK, 1.31.6,, 4) Ann Johansson, Laxen, 1.35.7.

Flickor B. 100 m frisim: 1) Inger Karlsson, Laxen, 1.14.0, 2) Agneta Aronsson, Åtvidaberg, 1.14.2, 3) Christina Svensson, Värnamo 1.14.3

100 m fjärilsim: 1) Monica Hellsten, Åtvidaberg, 1.23.6, 2) Christina Angel, Laxen, 1.29.5, 3) Annika Andersson, Markaryd, 1.32.0.

200 m medley: 1) Inger Karlsson, Laxen, 3.02.7, 2) Yvonne Bergström, Markaryd, 3.02.8, 3) Christina Svensson, Värnamo, 3.11.5.

Pojkar D. 100 m medley: 1) Dan Eliasson, Ystad, 1.34.2, 2) Jan-Olof Svensson, Laxen, 1.42.5.

Pojkar C. 100 m bröstsim: 1) Lars Åhman, Oskarshamn. 1.36.6, 2) Peter Janeröd, Hvetlande, 1.37.9, 3) Nils-Göran Andersson, Laxen, 1.38.6, Ulrik Fällman, Hvetlande, 1.38.6.

100 m medley: 1) Nils-Göran Andersson, Laxen, 1.31.7, 2) Ulf Andersson, Hälsingborg, 1.36.9, 3) Göran Forsberg, Markaryd, 1.44.0.

Pojkar B. 200 m ryggsim: 1) Stefan Widell, Värnamo, 2.57.5, 2) Stefan Nilsson, Laxen, 3.03.4, 3) Mikael Carlsson, Värnamo 3.09.9.

200 m medley: 1) Peter Carlsson, Hvetlande, 2.58.5, 2) Lars Jarl, Värnamo, 3.02.3, 3) Frank Johansson, Laxen, 3.03.2

SVERIGE OCH MEXICO *har mötts en gång tidigare*

Den 1 maj möts Sverige och Mexiko i fotbollslandskamp på Malmö stadion. Mexiko hör naturligt nog till de länder Sverige endast sparsamt idkat idrottsutbyte med och vad fotboll beträffar så har de båda länderna bara en gång tidigare drabbat samman. Det var vid VM 1958, då Sverige vann med 3—0 i en match i den förberedande omgången. Det var ingen stor match. Det ansågs att svenska laget bara gjorde sin plikt. Agne Simonsson sköt två av målen, Nils Liedholm det tredje på straff. Om publikintresset vittnar att 34.107 personer såg matchen på Fotbollstadion.

För Mexiko, som i egenskap av värdnation är självskriven deltagare i nästa års VM-turnering, utgör den pågående europeiska turnén en sondering inför VM. För Sveriges vidkommande kan det ju också tänkas, att Mexiko är en blivande motståndare i VM-spelet. 1 maj-matchen är alltså redan av det skälet inte utan intresse.

I Os-turneringen i höstas gjorde Mexiko fina matcher — särskilt 2—0 i kvartsfinalen mot Spanien var en stark prestation — och laget spelar en elegant fotboll, snabb och fyndig. Möjligen kan man säga till lagets nackdel, att det ibland brister i taktiskt hänseende.

IMPGNERADE I LISSABON

Mexiko spelade 0—0 mot Portugal i Lissabon för en tid sedan och fick god kritik, ansågs rentav ha varit förtjänt av segern. Något sämre gick det för någon vecka sedan i Bryssel, då Belgien vann med 2—0.

I VM-sammanhang har Mexiko den meriten, att ha deltagit i samtliga turneringar utom 1938 i Frankrike. Det är långt mer än Sverige kan skryta med. Å andra sidan har Mexiko alltid naft en lättare kvalificering.

Det är inget tvivel om att den mexikanska fotbollen utvecklats starkt på sistone. På senare år kan Mexiko peka på sådana triumfer som 1—0 mot Sovjet och 2—1 mot Brasilien två gånger.

STRATEG OCH MÅLSKYTT

Mexikos mest populäre spelare i dag är innern Enrique Borja, som spelar för Universidad, fysiskt vek men en lika skicklig strateg som skytt. Han spelade i det världslag som mötte Chile förra våren och gjorde då två mål.

Borja är inte den ende sevärde spelaren i det mexikanska landslaget. Publiken i Malmö kan säkerligen räkna med en underhållande match och det svenska landslaget ett bra testprov inför säsongens uppgifter.

Ett fint initiativ av domarna lättar upp fotbollstrycket...

Domarna är som bekant ytterst hårt pressade. Inte nog med mängderna av seniormatcher i serier, DM-, cup- och vänskapssammanhang — de har också fått splittra sin tid mellan olika uppdrag för pojk- och juniorlag. Men i år skall de få andrum, och det tack vare ett fint initiativ som tagits av Hallands domareförbund.

I samband med inbjudningar till årets pojklagsserier förklarades situationen med domarebristen, och det vädjades också att varje klubb skulle "släppa till" en eller flera domarsugna att skipa rättvisa i föreningens hemmamatcher.

Och det slog mycket väl ut. Över hela länet inkom 121 anmälningar, och drar man bort de 100 har man resten för Laholmsområdet.

Laholms domareklubbs ordförande, förbundsdomare Claes Franzén, säger till LT:

— 21 duger bra. Det innebär att vi kan lasta av våra medlemmar en del tidskrävande arbete.

På fredag och på måndag håller Franzén snabbinstruktion för pojklagsdomarna i Medborgarhuset i Laholm med början kl. 19. Han meddelar också att de klubbar som inte skickat några representanter har möjlighet att göra det. Det räcker i såfall om de finns på plats på fredag i Medborgarhuset. Någon föranmälan behöver inte ske.

Junior möter Ingemar Persson i badmintonklubbens singelfinal

Laholms badmintonklubb har nu kommit fram till finalskedet. I herrsingelns slutmatch får rutinerade Ingemar Persson, som figurerar i fyra finaler, ta sig an den lovande juniorspelaren Mats Bengtsson. En frisk och intressant match är att förvänta.

Dagens spelprogram:

Klass I herrsingel final. Kl. 18 Mats Bengtsson—Ingmar Persson.

Klass II herrdubbel final. Kl. 19 Cai Jacobsson/Åke Enered—Arne Börjesson/Ingmar Persson.

Klass IV juniorsingel final. Kl. 19 Mats Bengtsson—Bo Nilsson.

Klass VII oldboyssingel final. Kl. 20 Cai Jacobsson—Ingmar Persson.

Västtyskland—Japan *i herrlagfinalen i bt-VM*

München (TT-DPA)

På måndagen slutfördes gruppspelet i såväl Swaythling cup för herrar som Corbillon cup för damer. Finalister i herrarnas tävling blev som väntat Japan och, för första gången, Västtyskland. I damtävlingen möts Rumänien och Sovjet i finalen.

Tävlingarnas hittills största överraskning var att Japan inte kvalificerade sig för final i damernas tävling och således inte blir i tillfälle att försvara VM-titeln från 1967.

I den avgörande matchen i herrarnas grupp B 1 fick Västtyskland hårt motstånd av Tjeckoslovakien men kunde till sist under gränslöst jubel fastställa segersiffrorna 5-3. Japan hade i A 1 ingen svårighet att besegra Sovjet. Det blev rent bord och 5-0.

Sverige möter på tisdagen England om femte platsen i herrarnas tävling. Det blir en svår uppgift. Chester Barnes m fl har ofta gjort livet surt för svenskarna.

Även i damtävlingen möts Sverige och England och här gäller det nionde plats. England vinner förmodligen den uppgörelsen.

I herrfinalen mellan Japan och Västtyskland framstår Japan som klar favorit. En Eberhard Schölers defensiv räcker inte till mot de snabba japanerna.

Damfinalen mellan Rumänien och Sovjet blir en oviss affär, men kan rumänskorna upprepa sitt spel från segermatchen mot Japan tar de hem Corbillon cup.

Jämnheten mellan de främsta lagen i mellanomgångens grupp B var påfallande i bordtennis—VM. Sveriges blivande placering i gruppen stöttes och blöttes i förhandstipsen i det oändliga.

Efter 5—1 mot Irland stod det klart att Sverige skulle bli trea hur än övriga nationskamper på måndagen slutade. Eftersom Västtyskland slog Tjeckoslovakien var det Sydkorea, Sverige och Tjeckoslovakien som aspirerade på andra platsen.

Den erövrades av Sydkorea som hade bästa kvoten ifråga om setsiffror. De tre länderna hade tre segrar var och hade slagit varandra inbördes med 5—2.

Därför blev setsiffrorna aktuella. Sydkoreas siffror var 16—15, Sveriges 17—16 och Tjeckoslovakiens 14—16.

Om tjeckerna skulle ha vunnit över Västtyskland hade svenskar och sydkoreaner ensamma kämpat om tredje platsen. Den hade i alla fall gått till Sverige som vann mötet med Sydkorea med 5—2.

Västtyskland figurerar för första gången i finalen om Swaythling Cup. Japan som är där för sjunde gången triumferade 1954—59 samt 1967 och är alltså titelhållare.

Finalen i herrarnas lagtävling spelas tisdag kväll mellan Japan och Västtyskland. Tidigare på dagen skall följande nationskamper avgöras: Femte plats England—Sverige, sjunde plats Sovjet—Tjeckoslovakien, nionde plats Ungern—Frankrike och elfte plats Danmark—Irland.

På måndagskvällen möttes Jugoslavien och Sydkorea om bronsplatsen.

Herrar, B 1: Sverige — Irland 5—1. Neidert — Langan 14—21, 20—22, Johansson — Thompson 21—5, 21—17, Alsér — Caffrey 21—8, 21—7, Johansson — Langan 21—13, 21—14, Neidert — Caffrey 21—19, 21—19, 21—15.

B 1: Sydkorera — Frankrike 5—0, Västtyskland — Tjeckoslovakien 5—3. Västtyskland är därmed klart för final om Swathling Cup.

Herrar, A 1: Jugoslavien — Ungern 5—3, Japan — Sovjet 5—0.

Slutställning, B 2: 1) Indonesien 10, 2) Österrike 6, 3) USA 6, 4) Kambodja 6, 5) Skottland 2, 6) Wales 0.

Damer, A 1 Rumänien — Sverige 3—0.

Crisan — Neidert 21—18, 21—14, Alexandru — Andersson 21—8, 21—9, Crisan/Alexandru — Neidert/Johansson 21—12, 23—21.

B 3 Norge — Jersey 3—1.

Damer, B 1: Sovjet — Tjeckoslovakien 3—0. Sovjet till final där man möter Rumänien. Sydkorea — England 3—2, Polen — Jugoslavien 3—0.

A 1: Japan — Ungern 3—0.

A 3: Österrike — Grekland 3—0.

B 2: Belgien — Kanada 3—1. Bulgarien — Danmark 3—1.

Slutställning, A 1: 1) Rumänien 10 poäng, 2) Japan 8, 3) Västtyskland 6, 4) Österrike 4, 5) Sverige 2, 6) Ungern 0.

B 1: 1) Sovjet 10, 2) Tjeckoslovakien 8, 3) Sydkorea 6, 4) Polen 4, 5) England 2, 6) Jugoslavien 0.

A 3: 1) Finland 8, 2) Irland 6, 3) Luxemburg 4, 4) Wales 2, 5) Jordanien 0.

JUGOSLAVIEN *bronsmedaljörer*

MüNCHEN (TT:s utsände)

För två år sedan kom Sverige trea i herrtävlingen om Swaythling cup i bordtennis. Men den här gången i München kunde våra spelare inte upprepa prestationen.

Två andra nationer gjorde på måndagskvällen upp om bronset, bl a Sydkorea som Sverige med kort mellanrum på sistone slagit med 5-0 och 5-2. Sydkorea visade sig dock helt chanslöst mot Jugoslavien som gjorde rent hus eller 5-0.

Den jugoslaviska trion som tog bronset bestod av Istvan Korpa, Dragutin Surbek och Anton Stipancic.

Dessa tre släppte inte mer än ett onödigt set ifrån sig. Det var Korpa som i sista singeln behövde ett avgörande set mot Chung Yong Kim.

Samtidigt med herrarna gjorde också damerna upp om tredje pris i sin klass.

Titelhållande Japan, sjufaldigt världsmästarland i Corbillon cup, var illa ute mot Tjeckoslovakien och bärgade bronset med knappa 3-2.

För Japan spelade Sachiko Morisawa och Toshiko Kowada. I det tjeckiska laget lade man mycket märke till blott 16-årige europamästarinnan Ilona Vostova som bärgade sitt lands båda poäng.

Medan Japan i damklassen föll från 1:a till 3:dje plats j2mfört med Stockholm 1967 gick Sovjet från 2:dra till 1:a plats. Ryrksorna Soja Rudnova och Svetlana Grinberg skrev historia eftersom Sovjet aldrig tidigare erövrat något VM-tecken.

Det blev en snabb historia med 3-0 mot Rumänien som inte hade mycket att hämta efter första singeln. Rudnova råkade visserligen en smula i blåsväder i första set men behärskade situationen i det långa loppet mot Maria Alexandru.

Grinberg släppte aldrig rumänskan Carmen Crisan inpå livet. Dubbeln blev ganska jämn. Ryrskorna hö dock ett visst avstånd hela tiden.

Inte så dåligt som det ser ut!

MüNCHEN (TT:s utsände)

Förbundskaptenen Lollo Hammarlund:

— Det har inte gått bra för oss här i München. Men ganska litet hade behövts för att vi skulle ha fått omvända siffror mot Västtyskland. Vi är kanske ändå inte så dåliga som det ser ut.

AKTUELL SPORT I LAHOLMS TIDNING!

VECKANS TIPS

Svår svensk omgång

Så är man framme vid årets svenska tipsdebut. Visserligen har den engelska cupfinalen traditionellt kommit med på ett hörn och den kan tipparna om de vill se på TV —t o m i färg — på lördag. De svenska matcherna är genomgående svåra eftersom lagen ännu inte riktigt bekänt färg. Vi utnämner Elfsborg och IFK Göteborg till veckans klaraste favoriter — några andra finns knappast.

LEICESTER—MANCH C 2

Leicester har fortfarande fullt upp att göra med att klara ligakontraktet och kan knappast vara riktigt samlade inför cupfinalen.

AIK—GAIS 2

I sina senaste besök hos AIK har Gais fyra matcher utan ett enda mål. Nu verkar laget väl förberett och får ett knappt förord på enkelraden.

ELFSBORG—SIRIUS 1

Det luktade division II lång väg kring Sirius vid seriepremiären. Ingen utdelning är trolig borta.

GÖTEBORG—JÖNKÖPING 1

Knappast troligt att Södra kommer lika bra undan här som mot AIK borta.

MFF—NORRKÖPING 1

Malmö får tipset på sitt starka försvar och på traditionen. Norrköping har det alltid svårt i Malmö.

ATVIDABERG—DJURGARDEN 2 (1×2)

Djurgården vann förra året och kan upprepa resultatet, men matchen är svår.

ÖSTER—ÖREBRO 1 (1×)

Ingen lätt match för öster, men formen förefaller god och ettan är troligast.

ATLETEN—IFÖ/BROMÖLLA 2 (×2)

Nordostskåningarna spelar ofta bra borta och förstärkta Atleten klarar knappast mer än en poäng.

BLOMSTERMÅLA—HALMSTAD 2 (12)

Vi tar risken med en tvåa — men det är nog bäst att gardera.

HALMIA—TRELLEBORG 2

Trelleborgs rättframma spel passar knappast Halmia. I fjor blev det 3—0 till skåningarna.

HÄSSLEHOLMS IF—LANDSKRONA 1 (1×)

Göingarna brukar vara pålitliga hemma och Landskrona tycks ha svårt att komma upp i varv i år igen.

SÖLVESBORG—KALMAR 2 (1×2)

En svår bortamatch för Kalmar FF och man gör klokast i att helgardera.

Poängtipset

1	Leicester—Manchester C	1
2	AIK—Gais	1
3	Elfsborg—Sirius	×
4	IFK Göteborg—Jönköpnng	1
5	Malmö FF—Norrköping	1
6	Atvidaberg—Djurgården	1
7	Öster—Örebro	1
8	Atleten—Ifö/Bromölla	2
9	Blomstermåla—Halmstad	2
10	Halmia—IFK Trelleborg	1
11	Hässleholms IF—Landskrona	×
12	Sölvesborg—Kalmar FF	1
13	Eskilstuna—Degerfors	1
14	IFK Stockholm—IFK Västerås	×
15	Sundbyberg—Brage	×
16	Södertälje—Råsunda	1
17	Grimsås—Kinna	1
18	Saab—Karlstad	×
19	Sleipner—V Frölunda	1
20	Tidaholms GIF—Örgryte	2
21	Hälsingborg—IFK Malmö	1
22	Flen—Derby	1
23	Vreta Kloster—Finspång	2
24	Oxelösund—City	×
25	Motala—Kenty	1
26	Smedby—Nyköping	×
27	Wolfram—Starka Viljor	1
28	Jämshög—IFK Hässleholm	2
29	Kristianstad BI—Växjö	1
30	Osby—IFK Kristianstad	2
31	Perstorp—Högadal	1
32	Tollarp—Alvesta	×
33	Vilan—Liatorp	1
34	Nyhem—Qviding	1
35	Kongahälla—Varberg	×
36	Kullen—Getinge	1
37	Trelleborgs IF—Astorp	1
38	Gunnarstorp—Malmö BI	1
39	Kävlinge—Ystad	2
40	Limhamn—Eskilsminne	1

Tipset i sammandrag

Leicester—Manchester C	2	2	2	2	2
AIK—Gais	2	2	2	2	2
Elfsborg—Sirius	1	1	1	1	1
Göteborg—Jönköping	1	1	1	1	1
MFF—Norrköping	1	1	1	1	1
Atvidaberg—Djurgården	2	×2	×2	×2	1×2
Öster—Örebro	1	1	1	1×	1×
Atleten—Ifö/Bromölla	2	×2	×2	×2	×2
Halmia—Trelleborg	2	2	2	2	2
Blomstermåla—Halmstad	2	2	12	12	12
Hässleholms IF—Landskrona	1	1	1×	1×	1×
Sölvesborg—Kalmar	2	×2	×2	1×2	1×2
Antal rader	1	8	32	96	144

Hans Johansson Orvars överraskning

MALMÖ (TT)

Orvar Bergmark nominerade på måndagen det svenska landslaget mot Mexiko i Malmö 1 maj.

Målvakt: Sven-Gunnar Larsson.

Fyrbackslinje: Hans Selander, Hälsingborg, Björn Nordqvist, Norrköping, Krister Kristensson, Malmö FF, Jan Karlsson, Jönköping.

Mittfältsmän: Tommy Svensson, Öster, Bo Larsson, Stuttgart.

Forwards: Leif Eriksson, Örebro, Inge Ejderstedt, Öster, Ove Kindvall, Feijenoord, Hans Johansson, GAIS.

Reserver: Nils Hult, Malmö FF, Rolf Björklund, Malmö FF, Jan Olsson, GAIS, Rolf "Kocken" Andersson, Hammarby, Gert Christiansson, Elfsborg.

Hans Johansson, GAIS, var den stora överraskningen i det landslag Orvar Bergmark presenterade på måndagskvällen i Malmö. Hans Johansson, 24 år och rörläggare, var så sent som för en månad sedan helt okänd för den stora fotbollspubliken.

I fjol spelade han div III-fotboll i Sfihälla och efter två allsvenska matcheri vår har han nu blivit A-landslagsman.

3— Hans Johansson kan tyckas vara ett frågetecken men han är en pigg herre som vi bevakat noga hela våren, sade Orvar Bergmark.

För närvarande har vi ingen man given som vänsterytter — möjligen skulle det i så fall vara Geert Christiansson — men nu har vi gjort en chansning som kan slå.

En anan överraskning var också fyrbackslinjens formation. Orvar Bergmark motiverade sin nominering så här:

— Egentligen ville jag prova Jan Carlsson som högerback. Selander var emellertid mycket bra i söndags och det var en av anledningarna att HIF-aren fick den högra backposten.

Dessutom är det nödvändigt att vi inför VM får fram backspelare som jan spela både på den vänstra och högra sidan.

Owe Kindvalls medverkan är till 99 proc klar sedan den cupmatch som från början lade hinder i vägen flyttats till den 20 maj. Flera proffsspelare kommer med längre fram, lovade förbundskaptenen.

I landskampen mot Finland hoppas han få med både Owe Grahn och Roger Magnusson och mot Norge den 1 juni är också Kurt Axelsson och Örjan Persson aktuella.

Motståndarna Mexico har inte skördat några kritikrosor hittills under sina framträdanden på europeisk mark. Thomas Nordahl tog sig en titt på Mexikanarna när de spelade mot Belgien.

Bergmark fick sedan veta att hans pojkar kan bereda sig på att den 1 maj i Malmö få möta ett ganska småväxt lag med klen styrka i närkamperna men med stor förmåga att hålla bollen, dock mest i sidled.

Orvar Bergmark varnar för underskattning:

— Det har gått dåligt för Mexico hittills men det kan bero på problem med acklimatiseringen. De kanske är överståndna när laget möter oss.

CBS' gyllene årtionde

Under de senaste tio åren har det amerikanska skivbolaget Columbia Records — alltså CBS i Europa — uppnått de högsta antalet guld-LP i grammofonindustrin. CBS-artister har erhållit 92 guld-LP vilket är nästan dubbelt så mycket som den närmast kommande konkurrenten. Var och en av dessa guld-LP representerar en miljon dollar i albumförsäljning, vilket kan intygas av Record Industry Association of America (RIAA).

Den som erhållit flest guldskivor bland CBS' artister är Andy Williams, vars 12 guldskivor endast har överskridits av Beatles' 13. På andra plats inom CBS kommer Mitch Miller, som fått 11 guldskivor. Barbra Streisand och Johnny Mathis har vardera 8 guld-LP. Barbra Streisand har erhållit mer guldskivor för sina album än någon annan kvinnlig artist i grammofonindustrin.

Folksångarduon Simon & Garfunkel har erhållit en guldskiva för var och en av sina fem LP: "Wednesday Morning, 3 A.M.", "Sounds of Silence", "Parsley, Sage, Rosemary and Thyme", "Bookends" och "The Graduate".

Andra artister som hjälpt till att göra CBS till det bolag som uppnått flest guldalbum är Ray Conniff, Bob Dylan, Paul Revere and The Raiders med Mark Lindsay, Johnny Cash, Percy Faith, Tony Bennett, Dave Brubeck, The Byrds, The Chambers Brothers, The New Christy Minstrels, Doris Day, Robert Goulet, Johnny Horton, Janis Joplin, Andre Kostelanetz, Jim Nabors och Marty Robbins.

Inom det klassiska området, där endast fem guldskivor kommit fram, har CBS erhållit tre, varav en har tillfallit Eugene Ormandy och The Philadelphia Orchestra, och två av dem The Mormon Tabernacle Choir.

När det gäller originalupptagningar av skådespel och filmsound-track, där 34 guld-LP kommit fram, har CBS uppnått det högsta antalet d v s totalt 12 st.

Guld för single-skivor — d v s en miljon ex — har det också delats ut till en imponerande rad artister. CBS har bidragit med Gary Pucket and The Union Gap, Simon & Garfunkel, Jimmy Dean, Percy Faith, Johnny Horton, Marty Robbins och O C Smith.

Markaryds simmare framgångsrika

Markaryds simmare deltog i Värnamos knattetävling och fick flera fina placeringar. I tävlingarna deltog 18 klubbar från hela södra Sverige.

Följande resultat noterades för markarydssimmarna: Yvonne Bergström vann 200 m. bröstsim. flickor B med tiden 3.09,5. På andra plats kom Annika Andersson som hade tiden 3.12,3.

Yvonne blev även tvåa på 200 m. medley där hon noterade tiden 3.02,8. Annika Andersson blev trea på 100 m. fjärilsim med tiden 1.32,0.

Bland pojkarna kom Göran Forsberg på tredje plats på 100 m. medley för pojkar C. med tiden 1.44,0, Lars Dahlström blev trea på 200 m. bröstsim där han fick tiden 3.18,0. Dahlström tävlade i klass B. Ann-Christin Pettersson fick en bronsmedalj i 100 m. ryggsim för flickor C och hennes tid blev 1.40,6.

Nytt rekord

Ann-Christin Fransson, Markaryd satte i söndags nytt småländsrekord på 1000 m. ryggsim i samband med ungdomslandskampen i simning mellan Sverige och Holland som ägde rum i Nässjö. Ann-Christin blev trea i tävlingen, besegrad av två snabba holländskor. Hennes tid blev 1.14,6. Ann-Christin hade själv det gamla rekordet som löd på 1.15,7.

Månadstävling i Markaryd

Andreklasskytten Stigh Skogh fortsätter att imponera. Vid Markaryds sportskytteklubbs internationella månadsskjutning erövrade han 357 poäng och fick därmed dagens bästa notering.

Resultat: Klass RM: 1) Kjell Andersson 355 poäng. Klass IV: 1) Bertil Holmstrand 349, 2) Bodil Olofsson 319. Klass III: 1) Kenneth Andersson 312, 2) Evald Tagesson 308. Klass II: 1) Stigh Skogh 357, 2) Conny Fredriksson 290 poäng.

LFK:s knatteserie startar i dag 16 lag spelar i två divisioner

16 lag fördelade på två divisioner skall göra upp om poängen i Laholms FKs: knatteserie som startar i dag med sex matcher, bl. a. med "derbyt" Halmstads BK—Halmia. Matcherna kommer att spelas 2 x 15 minuter, och den 18 juni är det meningen att divisionsvinnarna skall koras.

Endast ett fåtal målvaktsanmälningar har inkommit, så det blir därför så att spelarna i respektive lag får skiftas om att vakta buren.

Och så till premiärprogrammet. P. g. a. S:t Georgsdagen har tiderna ändrats en aning, och det bör påpekas att spelarna skall samlas 15 minuter före varje match.

PROGRAMMET:

Kl. 16.30 HBK—Halmia och Trelleborg—HIF. Kl. 17 Bromölla—Landskrona och IFK Malmö—Kalmar. Kl. 17.30 Öster—Sirius och Norrköping—MFF.

DIV I

Leeds	39	26	11	2	65—26	63
Liverpool	38	25	8	5	62—22	58
Arsenal	40	21	12	7	54—25	54
Everton	38	20	13	5	75—34	53
Chelsea	42	20	10	12	73—53	50
Southampton	41	16	13	12	56—46	45
West Ham	40	13	17	10	64—47	43
Tottenham	39	13	16	10	59—49	42
West Bromw.	41	16	10	15	62—65	42
Manchester U	41	14	12	15	54—51	40
Newcastle	38	13	13	12	51—52	39
Burnley	41	15	9	17	54—80	39
Ipswich	39	13	10	16	53—57	36
Manchester C	39	13	9	17	61—54	35
Wolves	41	10	15	16	40—54	35
Sheffield W	39	10	14	15	40—51	34
Stoke	40	9	14	17	39—57	32
Sunderland	40	10	12	18	40—64	32
Nottingh. F	40	9	13	18	44—56	31
Coventry	41	10	10	21	46—64	30
Leicester	37	7	11	19	32—61	25
QPR	42	4	10	28	39—95	18

Chelsea—Queens PR 2—1, Coventry—Nottingham 1—1, Leeds—Leicester 2—0, Liverpool—Ipswich 4—0, Manchester U—Burnley 2—0, Sheffield W—Everton 2—2, Southampton—Manchester C 3—0, Stoke—Arsenal 1—3, Sunderland—Wolverhampton 2—0, Tottenham—West Ham 1—0, West Bromwich—Newcastle 5—1.

DIV II

Derby	42	26	11	5	65—32	63
Crystal P	41	21	12	8	68—46	54
Charlton	42	18	14	10	61—52	50
Middlesbro	42	19	11	12	58—49	49
Cardiff	42	20	7	15	67—54	47
Birmingh.	42	18	8	16	73—59	44
Huddersfield	41	16	12	13	51—45	44
Sheffield U	42	16	11	15	61—50	43
Blackpool	42	14	15	13	51—41	43
Millwall	42	17	9	16	57—49	43
Hull	42	13	16	13	59—52	42
Carlisle	42	16	10	16	46—49	42
Preston	42	12	15	15	38—44	39
Portsmouth	42	12	14	16	58—58	38
Norwich	41	14	10	17	50—55	38
Bristol C	42	11	16	15	46—53	38
Bolton	42	12	14	16	55—67	38
Aston Villa	42	12	14	16	37—48	38
Blackburn	39	13	11	15	49—56	37
Oxford	42	12	9	21	34—55	33
Bury	42	11	8	23	51—80	30
Fulham	42	7	11	24	40—81	25

Birmingham—Middlesbrough 3—1, Blackburn—Bolton 2—3, Blackpool—Millwall 1—0, Cardiff—Huddersfield 0—2, Charlton—Preston 0—1, Crystal P—Fulham 3—2, Derby—Bristol C 5—0, Hull—Aston Villa 1—0, Norwich—Carlisle 2—1, Oxford—Sheffield W 1—0.

ÄKTENSKAP

— Sitter du nu här igen med dina evinnerliga kärleksromaner?

— Nej, det här är sannerligen ingen kärleksroman — det handlar om ett äktenskap...

MEDHÅLL

Hon: — Du skall då alltid säja emot mej. Varför kan du inte för en gångs skull hålla med mej?

— Nej, för då skulle jag ju ha fel.

”Vi diggar dej, Julia!”

Det har varit tyst om Julia Caesar ett bra tag. Det är vi inte vana vid. Denna friluftsteaterns och folkliustspelens okrönta drottning brukar både synas och höras, även om hon nu nått den aktningsvärda åldern av 84 år. Vad har hänt?

Julia Caesar insjuknade på eftersommaren och sedan mitten av augusti ligger hon nu på Blackebergs sjukhus. Ompysslad av snälla doktorer och väna systrar. Någon gång måste åldern få ta ut sin rätt hos den som varit igång på scenen sedan 1905. Men vi glömmer inte Julia! Vi hoppas hon kommer igen och kliver in i vårt vardagsrum via TV eller radio och Tores Trekvart. Och hon får gärna bära någon av sina tokstolliga hattar som är en liten hobby hos henne.

ETT STYCKE TEATERHISTORIA...

Debutåret var alltså 1905 — i ”Värmlänningarna” på Folkets Hus i Stockholm — och mellan det året och till Svensktoppssuccén med ”Annie från Amörrka” 1968 ligger ett stycke fascinerande teaterhistoria. Det har knappast varit några ungflicksroller för Julia Caesar ens i mycket unga dar. Det har varit ”käringroller” ända se'n hennes gröna ungdom! Hon gjorde ”Annika”, Annas mor i Värmlänningarna vid bara 20 år, medan Anna i pjäsen var minst 35! Och se'n har det gått av bara farten!

TROGEN STOCKHOLM

Med undantag för några teaterår i Finland har Julia Caesar alltid spelat på Stockholms scener. Och som alla vet mest på friluftsscenerna. Och ingenting har fått hennes hjärta att klappa så som gamla Tanto... Det var här hon startade som ”friluftare” utställningssommaren 1930. Det var i ”Söderkåkar” och det blev den oförglömliga säsongen, då det aldrig föll en droppe regn. Så det blev inte en enda ledig kväll för Julia. Men publiken var fin. Och fanns det några påstrukna skränhalsar förstod Julia att täppa till munnen på dem. Hon har alltid haft rätta repliken i rätta ögonblicket.

MEST TANTER

Det blev Vanadis, Klippan, Vitabergsparken och Skansen också för den oförtröttliga Juli. Några ”pigroller” här och var men mest som sagt ”tanter”. Typer som varit barska i tonen men innerst inne rejäla, rekorderliga fruntimmer. Av de gamla friluftsscenerna finns det nu bara Skansen kvar, och där har det blivit fem somrar för Julias del. Men nu är det slut med friluftandet. Radio, grammofon och TV däremot kan nog fortfarande räkna på Julia, bara hon blir kry igen. Men filmen har hon måhända lämnat bakom sig. Nåja, minst 50 filmer har hon hunnit med, alltifrån ”Anderssonskans Kalle” fram till Skogmanfilmen ”Åh, en så'n strålande dag”.

Fast Julia tagit det lugnare på senare år, var det inte alltför längese'n hon stod på teaterscenen. I Hasse Ekmans uppsättning av ”Apoteket Sparven” på Intiman var hon med, och så var det Idéonrevyn ”Bom-Krasch”. Skulle bli ett inhopp på en månad, men det blev fem. Juli är inte den som sviker en teaterdirektör.

TV-DEBUT VID 78!

Som radioartist har Julia C varit välkänd se'n länge. Och TV behövde inte vänta många år förrän Julia steg in i rutan. Där debuterade hon vid 78 år i en familjeunderhållning som hette ”Karambolarsson” och hade Olof Thunberg till motspelare. Senare har vi sett henne i bl a nyinspelningen av ”Lorden från gränden” med Nils Poppe och Anna-Lisa Ericson. Där gjorde hon en käring vid en soptunna.

OPERA-SUPPORTER

Har nu denna energiska ”scenmadam” hunnit med några intressen utöver teatern? Jodå, villan i Alsten — där Julia Caesar bott halva sitt liv och där hon trivs allra bäst — har nog varit den käraste intresset med alla dess minnen, egna och andras, rollporträtt, tavlor och — husdjur. Julia har alltid haft en eller flera hundar som snott mellan stolsbenen därhemma. — Och så länge hon orkat har hon ofta gått på Operan. Det har varit det stora fritidsnöjet. När Jussi Björling stod på scenen, fanns Julia Caesar alltid i salongen. Det var lika bergsäkert som applådåskorna efter Jussis bravurnummer. Om hon haft några idoler i övrigt, så är det ”våran kung”. Han är trevlig, han, brukar hon säga med äkta rojalistisk värme.

UNDERHÅLLNING SKA ROA...

På tal om den nya, djärva vågen i svensk film säger Julia Caesar bara ett enda men talande ord: ”Usch!” Underhållning ska roa, det har varit hennes egen ledstjärna genom åren. Att få folk att skratta har varit hennes livsuppgift. Och att hon ingalunda slängt ut sina sylvassa repliker för döva öron, det vittnar beundrarposten om. Den har varit diger genom åren. Ta det här t ex: ”Kära Julia, jag diggar dej till tusen!” Undertecknat ”Chaufför” och bilnummer. Man kan också notera att påfallande många unga ”diggar” Julia. 10—11-åringar ber om foto och autograf. Det vittnar om det goda rotfäste artisten Julia Caesar fått tvärs genom generationerna.

JULIAS ”ORD PÅ VÄGEN”

Julia Caesar brukar ha några ”ord på vägen” åt unga skådespelare: De måste lära sig att texta tydligt. Diktionen är på många håll mycket dålig. Man får anstränga sig att uppfatta. Så ska det inte vara!

Vad har Julia Caesar haft för hemligt recept för att orka hålla igång så länge? Ända upp i den ålder, då man rätteligen borde få sitta och snurra tummarna? ”Man ska umgås med unga människor, det är hela hemligheten”. Anser Julia. Ungdomen är livselixiret.

Vi tror för den delen, att den rättframma, ”rekorderliga tant” Julia själv har varit en väl så god injektion för den yngre generationen. Hon har alltid varit så riktig, tant Julia!

Ded6

FRITIDSDRESS FRÅN FÉRAUD

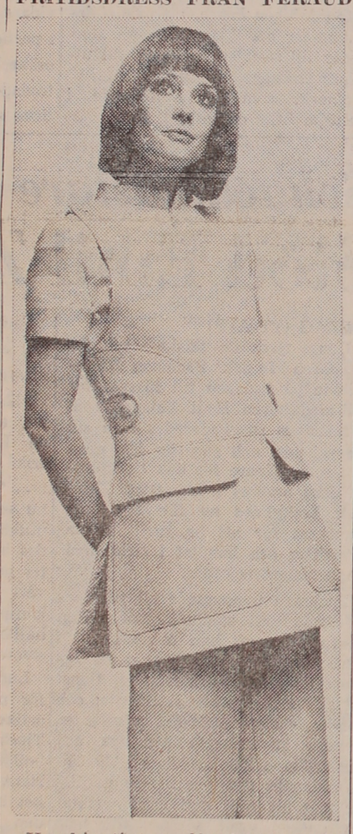

Kombinationen långbyxor-tunik får vi se mycket av i vår och sommar. Här en av Louis Férauds varianter i vitt och ljusbeige. Materialet är gabardin av 100 procent bomull. Långbyxorna har markerade sömmar liksom tuniken. Denna är knäppt på axlarna och i ena sidan, har höga slitsar i sidan och mycket stora påstickade fickor med lock. Till modellen hör en blus i tunnare bomull, bredrandig i samma färger.

När jag...

(Forts. fr. sid. 4)

och avspänd och så givande utlopp för sin glädje.

Några dagar senare gick Aileen med sin mor ombord på passagerarfartyget ”Windsor Castle” varefter de om en 10.000 kilometers resa efter 12 dagar anlände till Southampton. Från London flög de sedan till Irland. Släktingarna som kommit till flyghamnen i Shannon trodde först inte sina ögon. De mindes bara en Aileen som med blåfärgad hud mest låg till sängs och vars svaga livslåga när som helst tycktes kunna slockna. Den Aileen de här nu såg framför sig var en munter och glad flicka sprittande av liv och med tindrande stjärnögon.

I Ballyheigue anordnades strax efter Aileens hemkomst en tacksägelsemässa i bykyrkan för det före detta sorgebarnet. Härefter gick sedan en stor fest av stapeln i familjen Brassils hem till vilken hela byn var inbjuden. Gång på gång måste Aileen berätta om sin bäste vän. Varje gäst fick ur hennes mun höra att hon senare en gång skulle gifta sig med sin livs räddare.

För den sjuåriga Aileen har livet först nu på riktigt börjat.

Tore Leth.

Framtidens sjuksköterska är en robot

Övervakning som inte för bråkdelen av en sekund lämnar patienten utan tillsyn — det är den effektivaste metoden för att nedbringa dödssiffrorna vid hjärtinfarkt.

Vid en vanlig medicinsk avdelning har man beräknat mortaliteten till 30 procent efter hjärtinfarkt.

På intensivvårdsavdelningarna, där man har ständig övervakning av patienterna och kan göra snabba ingripanden, har siffran sjunkit till 15 procent.

I realiteten betyder det att vårdpersonal i ansvarsställning på sjukhusens avdelningar för hjärtsjuka numera också måste ha en avsevärd teknisk utbildning vid sidan av den medicinska. Samt att allt fler läkare och medicinska forskare i dag även avlägger ingenjörsexamen!

Intensivvården innebär i korthet att en sinnrik apparatur sörjer för både diagnosticering, övervakning och larm vid kritiska situationer.

Ett manuellt kontrollsystem kan aldrig fungera med tillnärmelsevis samma effektivitet och kontinuitet.

— Det är en typ av övervakning, som var helt otänkbar för bara ett par årtionden sedan, men som är oumbärlig om man behöver göra snabba ingripanden vid akuta rubbningar i hjärtats rytm, konstaterar dr Gunnar Berg, chef för medicinska avdelningen vid Danderyds sjukhus, ett av de första sjukhus i Sverige, som inrättat en vårdavdelning med fullständig apparatövervakning.

ROBOT SIGNALERAR

”Apparaten” är i verkligheten en hel uppsättning olika instrument, som signalerar till en robot, vilken i sin tur ger signal i samma ögonblick, som det inträffar en förändring i patientens tillstånd.

Diagonosticeringen blir omedelbar, vilket gör det möjligt att utan dröjsmål sätta in behandlingen. Speciellt viktigt vid exempelvis fall av hjärtarytmi, då det kan gälla sekunder, om livet skall kunna räddas på den sjuke, berättar dr Arne Granath, medicinsk teknisk expert och chef för sjukhusets kliniskt-fysiologiska laboratorium.

ÖDESDIGER VÄNTAN

Den tid, som går åt i väntan på läkaren, är vanligen ödesdiger. Den kan nu i stället användas till effektiv behandling.

”Vårdarroboten” har också möjlighet att samtidigt övervaka flera (fyra—sex) patienter med exakt samma absoluta noggrannhet.

.. Deras hjärt- och lungverksamhet registreras via ett oscilloskop.

.. En hjärtfrekvensmätare med gränsvärdeslarm kopplar automatiskt in osciloskop och skrivare, vilken står i förbindelse med en bandspelare med oändligt band.

.. För varje patient finns en sådan bandspelare med evighetsband, som går non stop i femminutersintervaller.

.. Vid minsta förändring i patientens tillstånd ger den larm och den automatiska skrivaren träder i funktion.

.. Läkaren kan sedan vid avläsning av bandet se vad som inträffade med patienten under de senaste fem minuterna, innan larmet utlösts samt anpassa behandlingen därefter.

MÄNSKLIG KONTAKT

.. Den manuella vården är givetvis inte helt utesluten — tvärtom. Nu och allt framgent kommer sjukhusen att behöva vårdpersonal. Men i stället för att gå från säng till säng eller sitta spikad vid en enda patientbädd, har sköterskan nu sin plats i en nisch i vårdsalen. Det är en specialutbildad sjuksköterska, omgiven av avläsningsapparatur, genom vilken hon kan kontrollera patienternas tillstånd.

Som ”medhjälpare” har hon patientväljaren med ljus- och ljudsignaler samt oscilloskopet, på vars skärm patienternas EKG samtidigt kan avläsas.

Intensivvårdsrummet har uttag för syrgas och tryckluft, apparatur för temperaturtagning, registrering av olika fysiologiska mätningar etc. Till utrustningen hör också instrumenttablåer med visarinstrument för hjärtfrekvens.

Eftersom sköterskan alltid sitter i det rum, där patienterna befinner sig, kan hon naturligtvis även alltid höra och se dem direkt. Ingen behöver därför känna sig utlämnad till de elektromekaniska övervakarna. Den mänskliga kontakten finns där ändå alltid.

UTAN GRÄNSER

Det finns ingen gräns för vidareutvecklingen av den medicinska tekniken. Apparaturer kan utbyggas och förbättras, nya uppfinningar och konstruktioner kommer till för att sättas in i kampen mot hjärt- och kärlsjukdomarna och andra livshotande sjukdomar.

Många forskare tvingas dock av brist på medel att arbeta helt con amore, att satsa tid och kraft till mänsklighetens fromma under ständigt ekonomiskt tryck. Här har Nationalföreningen mot Hjärt- och Lungsjukdomar gjort en betydande insats. Forskningsstödet, som Nationalföreningen ger till vetenskapare inom hjärt- och lungsjukdomarnas område, är större än det som staten har möjlighet att bevilja. Hittills har årligen gått c:a 1,5 miljoner kronor till hjärtforskning. Statens bidrag har varit väsentligt mindre.

Genom omläggningen av lyxblankettavgifterna — det som under många år varit Nationalföreningens säkraste inkomstkälla — har föreningens verksamhet varit hotad. Glädjande nog tycks den nya given Lx Hjärtat krönas med framgång.

Men föreningen behöver varje enskilt störd för fortsatt och intensifierad kamp mot landets folkfiende nr 1 — hjärt- och kärlsjukdomarna, som skördar 51 procent av alla, som dör under ett år.

Att vända den hittills stadigt stigande dödsfallskurvan nedåt är en angelägenhet, som rör varje människa!

Hilde Roempke.

Den nya given, Robotövervakning ger den absolut 100-procentiga kontrollen över hjärtpatienter. Minsta skiftning i den sjukes organism registreras på band.

Biologi huvudtema i ”årets PR-film”

Filmen ”Liv i livets tjänst” har utsetts till ”årets PR-film”. Tävlingen om bästa svenska PR-film arrangeras årligen av Svenska public relations förening. I år visades sammanlagt 36 filmer.

Den segrande filmen har producerats av Lantbruksförbundets filmavdelning SoL-film för Lantbrukets upplysningstjänst. Manuskriptet är skrivet av Valter Ersson och Jarl Nylander. Den senare har även regisserat filmen.

”Liv i livets tjänst” skildrar biologiska processer som är livsviktiga för människan. Den visar hur livsmedelsproduktionen i olika skeden är en komplicerad balansakt. Det är en rad biologiska krafter som motverkar människans strävanden och som därför måste kartläggas genom avancerad forskning och som måste mötas med olika motåtgärder.

Genom forskning och en rad åtgärder har vårt jordbruk byggt upp ett biologiskt kapital som måste vårdas omsorgsfullt, menar filmen, som är ca 15 minuter lång och inspelad i färg.

nytt och flytt

Onsdagen den 23 april 1969

I dag: GEORG
Solen går upp kl. 4.46 och ned kl. 19.27.

I morgon: VEGA
Solen går upp kl. 4.43 och ned kl. 19.29.

PÄRLFARA

Japans pärlindustri befinner sig i en akut finansiell kris, uppges det. Priserna faller snabbt på grund av överproduktion och vikande utländska beställningar. Och alltsammans är modets fel!

Damerna vill ha högt i halsen numera och då finns det ingen anledning att ha glitter under. Det är en av förklaringarna.

ÄLDRIGA LILJOR

Fossiler av hårstjärnor, s k sjöliljor har av geologer påträffats i Altajbergen i östra Kazachstan. Bland resterna av sjöliljor som pressats samman av mäktiga berglager har man hittat 27 väl bevarade exemplar av arter som tidigare inte beskrivits. De fossila havsdjuren låg i ett skikt från miljoner år sedan.

BARA MER

Det var den gamle erfarne bysmeden, som sa till sina lärlingar:

— En sak ska ni inte glömma pojkar — lär er ingenting i onödan. Ni får bara mer å göra!

KULMAN

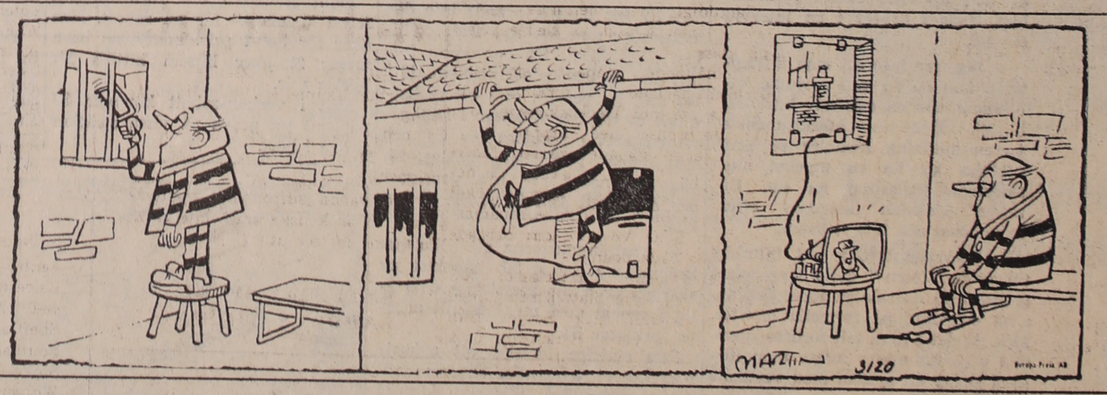

I främmande hus

av Lesley Wilson

53

Sedan kom han fram till henne och ställde sig att se ner på henne. Hans ögon var kalla och hårda, och rösten lät bitande.

— Ge dig i väg härifrån, sade han. Ge dig i väg, kom aldrig tillbaka. Jag vill aldrig se dig mer eller höra ifrån dig. Om du vill rädda din förtjusande nacke — så är det bäst att du ger dig i väg, och det kvickt.

Sedan vände han och gick ifrån henne, gick uppför trappan och var borta.

Efter en liten stund steg Althea upp från stolen. Hon gick lugnt ut ur huset och bort mot garaget. Hon hade varken kappa eller hatt på sig men hon kände inte kylan.

Hon tog den stora grå bilen ur garaget och körde ut på landsvägen. Sedan trampade hon gasen hårt i botten.

Den stora bilen sköt i väg som en pil framåt vägen. Visaren på hastighetsmätaren kröp stadigt uppåt.

Hjulen slirade i snösörjan. Ett par kilometer från herrgården gjorde vägen en skarp vänsterkurva, och rakt fram var en telefonstolpe.

Althea vred inte på ratten. Hon lät bilen fortsätta rakt fram. Telefonstolpen reste sig skyhögt framför henne — rusade mot henne med förfärande hastighet.

Althea gav till ett skrik, och sedan förlorade hon medvetandet.

— — —

Ungefär en timme därefter satt Barbara i hallen tillsammans med Patrick och väntade på att Quentin skulle komma ner från Mandys rum.

Hon tyckte att hon hade suttit där länge utan att säga ett ord, nästan utan att röra sig, bara sett bort på Patrick då och då.

Mitt i sin förtvivlan undrade hon hur han kände det, vad han tänkte om Althea. Ja, hon undrade rent av, med en skälvande skräck inom sig, om han också hade haft reda på denna plan att röja Mandy ur vägen.

Quentins haltande steg hördes i trappan, och båda vände på huvudet och såg på honom när han långsamt kom ner i hallen och satte sig i en länstol.

Hans ögon mötte deras med ett obestämt uttryck som om de var främlingar för honom.

Polly hade talat om för honom där uppe att Althea med avsikt måste ha skickat Mandy att åka skridsko på dammen i hopp om att hon skulle drunkna, och Quentin var oerhört tagen av det ohyggliga i detta. Det föreföll omöjligt att en kvinna kunde räkna ut och genomföra något så vedervärdigt.

Han hörde att någon sade något till honom och försökte rycka upp sig.

Han var uttröttad av att ha burit Mandy hem så fort som han hade gjort, han hade nästan kväljningar av smärtan i benet och var utom sig av oro över barnet, som han kommit att älska mer och mer.

Allt detta gjorde att han kände sig isolerad från dem alla.

När Barbara talade till honom såg han på henne med tomma, uttrycklösa ögon.

— Hur är det med henne, Quentin?

När han tänkte på hur de hade arbetat med förenade krafter på att rädda barnet och hur de hade varit i samklang med varandra under den hemska scenen på isen, då lättade hans bistra uttryck en aning.

Sedan fick han syn på Patrick, som stod bakom henne, och då fick munnen åter sitt stränga uttryck. Han svarade henne tonlöst.

— Doktorn tror att det finns en chans att rädda henne. Men det dröjer några dagar till innan vi kan vara säkra på det. Allt beror på hur pass svåra efterverkningarna blir.

— A jasså... jag förstår.

Hon överröstades av telefonen som ringde gällt inne på kontoret.

Patrick gick för att svara, medan Quentin och Barbara bara väntade.

Det glänste tårar i Barbaras ögonfransar och hon sade till Quentin i en liten andlös, sorgsen viskning:

— Jag har en känsla av att det är mitt fel.

— Ditt fel? Polly sa till mig att Althea visste att hon...

— Ja, ja, men — jag menar inte det. Jag menar att om jag hade lytt ditt råd — om jag hade rest härifrån — då skulle det kanske inte ha hänt. Men...

Hon hade velat säga honom att hon hade packat och varit färdig att resa. Hon hade en bestämd känsla av att hon måste förklara att hon absolut inte hade velat stanna, så de, utan kört sin stora bil i alltför hög fart på de sliriga vägarna, så att hon inte kunde bemästra den.

Det var den historien som Quentin berättade, och de flesta tycktes tro på den, ty trots att de försökte låta jordfästningen försiggå i så stor stillhet som möjligt var det mycket fler människor i kyrkan på Altheas begravning än de hade väntat sig.

Till och med miss Stewart hade kommit.

Barbara visste att hon inte trodde på historien men hon var alldeles för klok för att sätta i gång något skvaller genom att hålla sig undan.

Hon var ju en gammal god vän till familjen Mayhew och alla i byn skulle säkert bli mycket förvånade om hon inte kom på begravningen. Alltså satt hon där, allvarlig och oböjlig, och såg på den övriga publiken med ett gåtfullt uttryck i det rynkiga gamla ansiktet.

Hon gick från kyrkogården så fort ceremonin var över. Hon brydde sig inte om att höra på det deltagande mumlet bland de församlade, som kanske var lite överraskade över Altheas oväntade kärlek till sitt barn och trodde att de måste ha felbedömt henne.

När hon var på väg ut genom grindarna stannade hon ett ögonblick bredvid Barbara, och det var en hård glimt av vrede i de gamla ögonen.

— Era riktiga idioter, hela bunten, sade hon frånt. Titta bara på dem. Hör på deras tjatter! Komma här med sina blommor och sitt deltagande.

De flesta av dem hatade blotta åsynen av henne. Många av dem visste att Althea inte hade tid med Mandy och inte brydde sig ett dugg om ifall barnet levde eller dog.

Hon avbröt sig ett tag och petade häftigt med käppen i sanden.

— Men vi vet ju att Althea faktiskt ville att hon skulle dö.

Hon gav Barbara en forskande blick från sidan.

— Är det inte sant, säg?

Barbara, som inte var beredd på denna plötsliga attack, stammade och kunde inte finna de riktiga orden:

— Ja, men — det — det var ju en olyckshändelse, sade hon till slut. Mandy visste ju inte att isen...

55

— Prat, inföll miss Stewart. Olyckshändelse, i helsike heller! Det var lika lite en olyckshändelse som att Althea gjorde slut på sitt liv genom att köra på telefonstolpen.

— Men, miss Stewart, det säger ni väl inte till någon annan, eller hur? Jag menar det som ni nu har sagt till mig?

(Forts.)

ANNONSER
är
NYHETER
och dem finner Ni i
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING
ONSDAGEN DEN 23 APRIL 1969

SKROT
av alla slag samt metall och lump uppköpes till högsta dagspris. Begagnat järn, balk, räls, plåt, nya rör till stallinredningar säljes.
OLLE PALSSONS SKROTAFFÄR
Lilla Tjärby. Tel. Laholm 109 90

Löwbeer universitetskansler
Utlovar vidgade möjligheter till den högre undervisningen

STOCKHOLM (TT)

Generaldirektör Hans Löwbeer i skolöverstyrelsen blir ny universitetskansler. Utbildningsminister Olof Palme kommer i fredagens konselj att föreslå att han från 1 juni efterträder nuvarande kanslern Nils-Gustav Rosén, som beviljas begärt entledigande från posten.

Från samma tidpunkt förordnas överdirektör Jonas Orring till generaldirektör och chef för skolöverstyrelsen.

Hans Löwbeer är född i Stockholm 1923 och blev jur kand 1947.

Till ecklesiastikdepartementet knöts han 1950 som amanuens. 1952 avancerade han till andre kanslisekreterare, ett år senare till förste kanslisekreterare samt 1955 till budgetsekreterare och t f byråchef. Generaldirektör och chef för skolöverstyrelsen blev han 1964.

Han har varit biträdande sekreterare hos pastoratsindelningssakkunniga 1950—53, ledamot av 1953 års kyrkomusikersakkunniga 1953—56, notarie i statsutskottet 1953—56 och ledamot av kommittéer inom OECD och nordiska kulturkommissionen.

Han blev ordförande i 1963 års organisationskommitté för skolväsendets centrala ledning. Han är vidare ledamot av planeringsrådet för utbildningsfrågor sedan 1964, ledamot av lokaliseringsberedningen, sjukvårdsdelegationen och samordningskommittén mot ungdomsbrottslighet.

Hr Löwbeer har starka nordiska intressen, han är ledamot i kulturfonden Sverige—Finland och sitter i centralstyrelsen för föreningen Norden. Sedan 1964 är han Dramatiska teaterns styrelseordförande.

Jonas Orring är född i Burträsk, Västerbotten 1912. Han utexaminerades från tekniska gymnasiet i Örebro 1933, blev fil mag 1945 och samma år lärare vid Bromma högre allmänna läroverk.

Åren 1950—61 var han läroverksadjunkt i Blackeberg och rektor vid Höglandsskolan i Bromma 1952.

Undervisningsråd blev han 1961 (extra ordinarie 1954) och ställföreträdare för generaldirektören sedan 1962. Från 1 oktober 1964 blev han överdirektör i den nya skolöverstyrelsen.

1934 anställdes Orring som ingenjör vid Hörnefors sulfitfabriker och 1939 vid Umeå flottningsförening. Han var huvudsekreterare i 1957 års skolberedning fram till 1961, därefter sakkunnig i ecklesiastikdepartementet, huvudsekr i särskilda utskottet för skolfrågor vid 1962 års riksdag och ordförande i fackskoleutredningen. 1950-53 var han ordförande i läroverkslärarnas riksförbund. Han har publicerat en rad skrifter och artiklar om skolfrågor och andra ämnen.

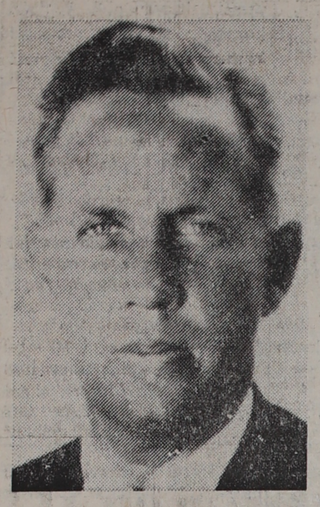

HANS LÖWBEER universitetskansler från 1 juni.

JONAS ORRING efterträder Löwbeer som chef för skolöverstyrelsen.

Tvååring dödad vid fall från fjärde våningen

MALMÖ (TT)

En tvåårig son till montör Inge Sigurdsson, Malmö, förolyckades på tisdagen efter att ha fallit ut genom ett fönster på fjärde våningen.

Den lille hade fått sitta i fönstret att se ut. Fönsterhasparna var obundna men i ett obevakat ögonblick öppnade han ett annat fönster.

Pojken föll ca tolv meter och slog i gårdens asfaltbeläggning. Han var vid framkomsten till sjukhuset redan död.

40-timmars arbetsvecka senast 1973

Senast den 1 januari 1973 bör 40-timmarsveckan vara genomförd, anser LO i sitt remissvar om ny arbetstidslag. Reformen bör ske i två etapper, inte i tre som kommittén förordat.

Beträffande motiven för en arbetstidsförkortning delar LO inte kommitténs uppfattning att hälsoskälen spelar en underordnad roll. LO menar att såväl hälsoskäl som längre restider till arbetsplatserna är motiv för en förkortad arbetstid. LO påpekar dessutom att en arbetstidsförkortning är ett steg mot utjämning av skillnaderna mellan olika arbetsgrupper.

LO understryker att metoden och tidpunkten för reformen måste avgöras från andra utgångspunkter än enbart samhällsekonomiska.

Kommittén föreslår att Kristi himmelsfärdsdag alltid skall förläggas till en lördag och trettondagen till en söndag. En helgreform är önskvärd, anser LO, men inga bärande skäl finns för att den skall göras så att antalet arbetsdagar under året ökar. De två föreslagna dagarna bör enligt LO:s mening läggas på två nuvarande arbetsdagar under höstmånaderna.

Sovande nära bli yxmördad

En 48-årig man i Norrköping höll natten till tisdagen på att bli ihjälslagen med en yxa. Han låg och sov då två slag av yxan träffade honom. Innan gärningsmannen, en 60-åring, hann mätta ett tredje slag vaknade offret och lyckades sparka undan yxan.

Gärningsmannen och 48-åringen hade tillsammans på måndagskvällen druckit en del sprit. Den senare hade lagt sig att sova på eftermiddagen.

Innan den yngre hann vakna fick han två hugg av yxan, i ena kinden resp ena armen. Trots de två djupa blödande såren lyckades han sparka undan yxan, övermanna gärningsmannen och kalla på hjälp.

Yxmannen togs av polisen strax efter dådet och den blödande mannen fördes till lasarettet i Norrköping, där han fick stanna kvar. På tisdagskvällen meddelas att han är utom all fara.

Gärningen rubriceras som dråpförsök och 60-åringen begärdes på tisdagseftermiddagen häktad vid Norrköpings rådhusrätt.

Yxdramat var det andra på kort tid i samma bostadsområde i Norrköping. För en och en halv vecka sedan hittades en 53-årig sjukpensionär misshandlad till döds i sin lägenhet.

Gränsbesök

Tvekan om vägen? Nej, inte alls. Norges kronprinspar Harald och Sonja har kommit till Storskog på sin Nordnorska rundresa. Vägvisaren står bara 50 meter från gränsen mot Sovjetunionen.

Utrensningar väntar tjeckiska kommunister

PRAG (TT-AFP) **Tjeckoslovakiska kommunistpartiets tidning Rude Pravo antydde på måndagen att det skall bli utrensningar inom partiet efter ommöbleringen i partiledningen i förra veckan då Gustav Husak kom till makten.**

I en ledare där "anarkisternas uppfattning av demokratin" angreps och där kommunistpartiets ledande roll hyllades, hette det att "partiledningen måste vädja till kommunisternas och hela folkets samvete men också vidta praktiska åtgärder i fråga om partiets kärna".

— Detta är en plikt som härrör från den nya ledningens ansvar, en plikt som syftar till att göra slut på kristillståndet i de tjeckiska och slovakiska nationerna. Det är en plikt som dikteras av samhällets intresse och av alla dem som vill leva utan att hotas av osäkerhet och ultimatpräglade krav, skrev Rude Pravo vidare.

Tidningen fördömde också den tanke som ofta uttalades i Prag förra våren, att Tjeckoslovakien hade planerat att bygga upp "en ny sorts socialism". Rude Pravo framhöll att det handlingsprogram som centralkommittén antog i april förra året hade till syfte att söka "nya vägar att politiskt styra landet, vilka skulle frigöra folkets initiativkraft och väcka dess intresse samt fördjupa demokratin. Men i intet fall syftade programmet till att förstöra samhällets konstitutionella grund och skapa en ny sorts socialism av ett slag som kunde vara rent tjeckoslovakiskt och demokratiskt", förklarade partitidningen.

Samtidigt skrev den nye medlemmen i partipresidiet, Karel Polacek, i LO-tidningen Prace, att partiet inte kommer att tillåta att man återvänder till 50-talets metoder, till utrensningsrättegångarnas epok.

Polacek, som är ordförande i tjeckiska LO:s centralråd, förklarade vidare att syftet med omvälvningen i partiet var att eliminera kriser och osäkerhet och stärka folkets förtroende för partiet och den socialistiska staten.

Schackmästare vädjar: Stöd Emil Zatopek!

PRAG (TT-AFP)

Den tjeckoslovakiske schackmästaren Ludek Pachman framträdde på tisdagen till försvar för OS-medaljören Emil Zatopek som i måndags suspenderades från sin överstepost och avsattes från posten som tränare för den tjeckoslovakiska arméns friidrottslag. Zatopek beskylldes av försvarsdepartementet för att ha spritt falska uppgifter och handlat i strid med departementets order.

Pachman uppmanade all världens idrottsmän att stödja Zatopek. Han erinrade om att han redan i fjol i pressen hade protesterat mot att Zatopek då avskedades från en tjänst vid själva försvarsdepartementet och tillade: —Men eftersom vår press numera är tvungen att tiga och pressfriheten har upphävts i Tjeckoslovakien är det inte längre möjligt för mig att göra det. Därför riktar jag en enträgen vädjan till hela världen, särskilt idrottsvärlden."

Pachman fortsatte: —Jag uppmanar alla sportvänner i utlandet att uttrycka sin solidaritet med en av världsidrottens största personligheter, att protestera mot de angrepp de konservativa elementen i vår armé har riktat mot Emil Zatopek.

— Tjeckoslovakien genomgår just nu en av de svåraste perioderna i nutidshistorien. Det hopp som tändes hos miljontals tjeckoslovaker efter januari 1968 har nu grusats. Men vårt folk kommer att fortsätta sin kamp, även under de svåraste förhållanden, för frihet, demokrati och sann human socialism.

Ludik Pachman är själv föremål för polisutredning på grund av en artikel om det politiska läget i Tjeckoslovakien, publicerad i den holländska tidningen Het Parool. Hans pass drogs in den 14 mars vilket hindrade honom från att delta i den internationella schackturneringen i Storbritannien i början av april.

Nye skolgeneralen:

Ännu ej aktuellt avskaffa betygen

STOCKHOLM (TT)

— Jag har så sent som i dagens tidningar läst att Riksförbundet hem och skola vill avskaffa betygen i hela skolväsendet. Det är enligt min mening en alldeles för drastisk åtgärd och ett alldeles för vårdslöst ingrepp i den stora och invecklade maskin som hela skolväsendet utgör, förklarar blivande chefen för skolöverstyrelsen överdirektör Jonas Orring i en TT-intervju.

Hr Orring menar att skolbetygen kan avskaffas först den dag vi har något bättre att sätta i stället. Men det har vi inte ännu.

Han anser att hela frågan om skolbetygen måste penetreras ordentligt, och undersökningar pågår också inom skolöverstyrelsen.

Jonas Orring bekräftar att 70-talets svenska skola framför allt kommer att präglas av vuxenundervisningen.

— Vuxenutbildningen är enligt min mening en mycket större reform än vad man i allmänhet tror, säger han. Den hänger också samman med utbyggnaden av universitet och högskolor.

— Jag vill erinra om det senaste riksdagsbeslutet om gymnasiet och yrkesskolan som innebär att man inkorporerar gymnasium, fackskola och yrkesskola till en enda skolform.

— Man likaställer därmed den praktiska utbildningen med den teoretiska. I mitten eller slutet av 70-talet kommer vi att få uppleva exakt samma utveckling på universitetsområdet. Det innebär att den skarpa gränsdragningen mellan universitetsutbildning och annan utbildning försvinner.

TT erinrar om en undersökning i Lund nyligen som visade att bara 8 proc av de studerande vid universitet och högskolor kom från socialgrupp 3.

— Jag har inte hunnit studera undersökningen än, men resultaten förefaller väldigt överraskande, säger hr Orring.

Systemet rättas efter människan

Fortsatt arbete för att öppna den högre utbildningen för allt fler kategorier av människor utlovas av den blivande universitetskanslern Hans Löwbeer i en intervju för TT.

— Jag tror inte att man i framtiden kan ha en viss avslutad utbildning som en exklusiv inträdesbiljett. Med en återkommande vuxenutbildning kommer de som utbildas att ha en mycket mer skiftande bakgrund än nu. Då måste systemet anpassas efter människan och inte tvärtom.

Hr Löwbeer betonar att tillträdet till universiteten i detta läge måste grundas på de sakliga förutsättningarna och inte på formella meriter. Men då det i flera fall fordras speciella utgångspunkter måste man försöka skapa ett system med vertikala studiegångar.

Som exempel på detta nämner hr Löwbeer att ett sjukvårdsbiträde via studier och praktik kan bli undersköterska och även sjuksköterska. I framtiden bör det inte stoppa vid detta utan hon skall kunna fortsätta till läkare.

— Genom studier och yrkesarbete får en människa ett erfarenhetskapital som måste värderas sakligt. Hon får inte hejdas av formella skäl.

Dyrare att åka tåg men mamma får rabatt

STOCKHOLM (TT)

SJ föreslår regeringen att järnvägstaxorna skall höjas med mellan fem och åtta proc från 1 juni. Höjningen gäller person- och godstrafiken men inte platsbiljetter. Taxorna inom Storstockholm berörs inte heller.

— SJ ger för närvarande inte den avkastning som den nya trafikpolitiken förutsätter. SJ har ännu inte fått den kostnadsminskning om 110 à 140 milj kr per år, som ett realiserande av de lika villkoren i konkurrensen skulle medföra för SJ och som utgör skillnaden mellan för höga kostnader för bl a pensioner och den skatt som SJ skulle få betala.

— Ansträngningarna att hålla ner kostnaderna inom SJ hämmas av svårigheterna att sysselsätta övertalig personal med meningsfullt arbete, förklarar SJ.

SJ:s styrelse föreslår att avkastningskravet temporärt anpassas till det aktuella läget tills man kunnat helt förverkliga de lika villkoren i konkurrensen transportmedlen emellan.

— För landsvägstrafikens del återstår härvidlag beskattning baserad på kostnadsansvar. Även med ett sålunda modifierat avkastningskrav krävs en inkomstförstärkning för SJ, förklarar man.

I förslaget har vi försökt avväga taxehöjningarna så att de inte påtagligt motverkar den nya trafikpolitikens syfte att komma fram till en samhällsekonomiskt riktig trafikfördelning, säger SJ.

Det blir 5—8 procent dyrare att åka med tåg och SJ:s bussar. Avgifterna för sovplats, liggplats, sittplats och resgods ändras inte.

Familjerabatten blir förmånligare. Även "mamma" får nu rabatt. Hon åker för halvt pris. Familjens barn under 21 åker liksom hittills för kvarts pris.

Mitt i veckan-rabatt kommer SJ på nytt att prova på vissa sträckor from i höst.

Kvinna erkänner sju barnamord

En 41-årig fransk kvinna, Yvette Lelievre, erkände på tisdagen efter dygnslånga polisförhör att hon har mördat sju av sina tretton barn omedelbart efter födseln.

Kvinnan och hennes make, glasarbetaren Andre Lelievre, anhölls sedan polisen hade fått in en anonym anmälan på telefon. Skeletten efter två nyfödda barn grävdes upp i parets trädgård på tisdagsmorgonen och man tror att ytterligare tre ligger gömda i jorden.

Paret bor i den lilla staden Nemours 75 kilometer sydöst om Paris och det har gått rykten om familjen länge. En granne berättade för polisen att man hade lagt märke till att kvinnan alltid var gravid men sällan tycktes föda några barn.

Makarna har fem barn i livet i åldern 19—6 år. Ett sjätte barn omkom genom en olyckshändelse för flera år sedan. Barnen föreföll välskötta. De har nu tagits om hand av samhället.

Yvette Lelievre har erkänt att hon har genomgått en rad aborter förutom de barn hon har mördat.

Vrakdelar. *Ett par besättningsmän på USS Tucker bär i land delar från det amerikanska spaningsplan, som sköts ned av nordkoreanska jaktplan den 15 april.*

Utlandsnytt i korthet

RYSKA flygbolaget Aeroflot har transporterat 6 000 passagerare på linjen Moskva-New York sedan dess invigning i juli i fjol. Antalet veckoturer ökas i maj till fyra — Aeroflot och Pan American Airways svarar för vardera två. (TT—APN)

FÖRTROENDET för Nixonregeringen växer i USA, enligt Louis Harrisinstitutets senaste opinionsundersökning. "Förtroendesiffran" har stigit till 58 proc från 57 i mars. (TT—AFP)

ITALIENS president Giuseppe Saragat kom på tisdagen till London på ett veckolångt officiellt besök. Saragat åtföljs på resan av utrikesminister Nenni. (TT—Reuter)

FEM unga män i åldern 19-25 år dömdes på tisdagen av en domstol i Sydney, Australien, till sammanlagt 14 års fängelse för "massvåldtäkt" av en 17-årig flicka. (TT—Reuter)

TCO avstyrker arbetsgivarinsyn i brottsregister

STOCKHOLM (TT)

TCO avstyrker bestämt i yttrande till körkortsutredningen att arbetsgivare skulle få möjlighet att ur centralt register få uppgifter om t ex en arbetstagares eventuella brottslighet.

En sådan information snedvrider lätt bedömningen av en arbetssökande och försvårar möjligheter att få arbete oavsett duglighet och kvalifikationer, heter det bl a i yttrandet.

Motbud på tio procent från TCO-sektioner

STOCKHOLM (TT)

TCO:s statstjänstemannasektion (TCO-S) och TCO:s samarbetsorgan för kommunaltjänstemän (TCO-K) överlämnade på tisdagen ett motbud till avtalsverket och kommunförbunden som innebär ekonomiska förbättringar med drygt 10 proc under 1969 och 1970 för i runt tal en kvarts miljon tjänstemän inom den offentliga sektorn.

Varken TCO-S eller TCO-K vill acceptera det förslag till avtalsuppgörelse som avtalsverket och kommunförbundet presenterade i tisdags i förra veckan och som innebar förbättringar med drygt 7 proc för 1969 och 1970. Organisationerna är dock beredda att fortsätta förhandlingarna.

Särskilt TCO-S ser optimistiskt på möjligheterna till en snabb uppgörelse och tror att den kan komma redan i början av maj. Organisationerna anser också att en uppgörelse på den statliga och kommunala sektorn skulle medverka till en i slossning i avtalsrörelsen och bana väg för en överenskommelse även mellan SAF och LO.

Om det förslag TCO-S presenterade på tisdagen går igenom betyder det att statens personalutgifter för 1969 och 1970 ökar med totalt en miljard kr. För kommunerna skulle utgiftsökningen bli omkring 400 miljoner kr.

Både TCO-S och TCO-K anser att starka skäl talar för ett ettårsavtal. Man motsätter sig dock inte diskussioner om ett tvåårigt avtal.

— Naturligtvis skall vår reaktion inte uppfattas som ett ultimatum varvid arbetsgivarsidan skall svara ja eller nej, säger förste ombudsman John Ostlund i TCO-S. Men vi vill betrakta vårt förslag som ett uttryck för hur nivån eller innehållet i alla väsentligheter bör se ut i en avtalsprodukt.

Väderbiten

Lågtrycket med centrum över västra Nordsjön utfylles och fortsätter österut. Ett annat lågtryck, som på kvällen bildades över södra Tyskland, rör sig åt nordost och väntas tränga in över de södra delarna av Götaland. Över Nordsjön och södra Skandinavien råder en tämligen kraftig ostlig luftström.

Utsikter: Måttlig till frisk ostlig vind, vid kusten delvis hård. Mulet och regn med början i de södra delarna. Ingen större temperaturförändring.

Kattegatt: Styv till hård ostlig bris, till delvis styv kuling. Tidvis regn.

Utsikter för torsdagen: Vind mellan nord och nordost. Mest uppehållsväder. Kyligt.